БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 262 (6696)
ДЕКАБРИИН 15
ВТОРНИК
1953 он

Сэн 20 мунгэн.

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Колхоздо хүдэлмэрилдэг зоотехник

—Манай зоотехник,—гэжэ Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой малшад Бата Аюшеевич Борисов тухай омогтойгоор хэлсэдэг. Нүхэр Борисов энэ колхоздо олон жэлдэ зоотехнигээр хүдэлмэрилхэ зуураа малшадай дунда хүндэтэй болоhон, тэдэнтэй хододоо хөөрэлдэжэ, зүбшэл заабари үгэжэ, тэдэнэй баян дүй дуршэлhөө өөрөө hургаал абажа ябадаг хүн юм. Тэрэшэлэн энэ колхозой племенной фермэ дээрэ зоотехник Балданцырен Дондукович Дондуков удаан саг соо амжалтатай hайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Эдэ хоёр нүхэд малажалые зоотехническэ наукын заабариин ёhoop эрхилхын ба түрүү малшадай дүй дуршэлые үргэнөөр хэрэглэхын тула ехэ оролдолго гаргана. Малай үүлтэр hайжаруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар нилээд ехэ юумэ хэгдэhэн байна. 1952 онhoo хойшо колхозой эбэртэ бодо малай фермэнүүдтэ тугалнуудые эхэhээнь таhалжа түлжүүлдэг, мүн хүйтэн байрада байлгажа үсхэдэг болоо. Эдэ зоотехнигүүд малшадай зоотехническэ курсануудай занятиие саг соонь таhалдалгүйгөөр, hонирхолтойгоор үнгэргэнэ. Тэрээнhээ гадна, hара бүри малшадай зүблөө татажа, ажал хүдэлмэри тухай, абаhан социалистическэ уялгануудай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhан тухай хэлсэдэг юм.

Мүнөө малай үбэлжэлгэ ябажа байна. Энэ үедэ зоотехнигэй үүргэ ба харюусалга улам дээшэлнэ. Нүхэд Борисов ба Дондуков малай харууhалга болон эдеэлүүлгые зүбөөр эмхидхэhэн байха юм. Бүхы үбhэ тэжээл бүридхэлдэ абтажа, малда эдюулхэ нормо табигдаад, мүнөө тэрэнэй ёhoop наринаар гаргашална. Эдэ зоотехнигүүд малажалай фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха хэрэгтэ мүн лэ анхаралаа хандуулна. Тус колхозой племенной фермэдэ үнеэдые электричествээр hаадаг агрегат, кормозапарник хүдэлгэгдэнэ. Мүнөө тэндэхи байра соо дээгүүр харгы татагдажа байна.

Оронойнгоо хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхын тула үнэн зүрхэнhөө оролдожо хүдэлмэрилдэг, өөрынгөө ажалда дуратай, мэргэжэлээрээ омогорходог зоотехнигүүд республика доторнай яhала олон бии.

КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска Пленум хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые МТС-үүдэй штадуудта оруулха, тэдэнэй диилэнхи олонхиие сэхэ хүдөө ажахыда хүдэлмэрилдэг болгохо гэжэ тогтооhон байна. Энэ угаа ехэ удхашанартай байна. Юуб гэхэдэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй тодорхой нэгэ колхоздо хүдэлмэрилдэг болоходо, тэдэнэй харюусалга дээшэлнэ, колхоздохи ажал хэрэгые тэдэ hайнаар мэдэдэг, эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажалладаг болоно гээшэ. Партиин уряагаар манай республикын городууд ба аймагуудhaa олон арбаад зоотехнигүүд МТС-үүд болон колхозуудта ошоод хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэй олонхинь ехэ эршэ зоригтойгоор ба урматайгаар ажаллажа оробо.

Зоотехник Быченко Н. Н. арбан найман жэлэй стажтай байбашье, аймагай хүдөө ажахын управленидэ элдэб мэдээнүүдые суглуулжа, ашаг үрэгүйгөөр сагаа үнгэргэжэ hуудаг байгаа. Мүнөө колхоздо ошоод, творческо хүдэлмэри хэжэ байхадаа сэдьхэлынь хэды шэнээн ханана гээшэб! Нүхэр Быченко Закаменай аймагай «Боевик» колхоздо ерэhээр үни болоогүйшье haa, нилээд юумэ хэжэ үрьдэбэ. Тэндэ hү ехээр үгэдэг үнеэдэй гүүртэ эмхидхэгдээ, тугалнуудые эхэhээнь таhалжа түлжүүлдэг болоод байна, зоотехническэ hуралсал hайнаар ябуулагдана. Мүнөө малай үбэлжэлгэ муу бэшээр үнгэргэгдэжэ байна.

Бүхы зоотехнигүүдэй иимэ hайнаар хүдэлмэрилдэг байгаа haa, малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ туhа хүргэгдэхэ байгаа. Зоотехнигэй хэхэ юумэ тон ехэ гээшэ. Тэрэ хадаа малшадай бүхы ажалые эмхидхэгшэ мүн. Зоотехник болбол малые зүбөөр харууhалха, үбhэ тэжээл буйлуулжа, малда ашагтай туhатайгаар эдюулхэ түрүү дүй дуршэлдэ малшадые hургаха үүргэтэй байна. Малай үүлтэр hайжаруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар ехэ эдэбхи үүсхэл гаргаха, бодото научна хүдэлмэри ябуулха гээшэ тэрэнэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Теэд зарим зоотехнигүүдэй даалгагдаhан хэрэгтээ хүсэд харюусалгагүйгөөр хандадаг, оролдосогүйгөөр хүдэлмэрилдэг байhаниинь халагтай. Мүнөө Хэжэнгын МТС-эй харьяата колхозуудта малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэжэ, зарим малынь туража байна. Тус МТС-эй зоотехнигүүд малай үбэлжэлгые зүбөөр эмхидхэхэ ёhотой байгаа. Теэд тэдэнэр урдынгаа хэбээр, участково зоотехнигүүд байhан ёhоороо, колхозуудай хэрэгүүдтэ тодорхойгоор хамааралсангүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэр колхозуудта хүсэд ерээдүй юм. МТС-эй главна зоотехник нүхэр Сазонова, мүн колхозуудта хүдэлмэрилдэг зоотехнигүүд малай фермэнүүд, гүүртэнүүд болон отарануудаар үсөөн ябадаг, малшадта бодото туhаламжа багаар үзүүлдэг байна. Мүнөө Хэжэнгын МТС-эй харьяата нэгэшье колхоздо зоотехническэ курсын заняти болоногүй. Хүдөө ажахын бүхы hалбаринуудые эрид дэбжээхэ зорилгые бүхы советскэ арадай үмэнэ парти, правительствын табяад байхада, эдэ мэргэжэлтэдэй иимэ эдэбхигүйгөөр ажаллажа байhаниинь гайхалтай.

Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз олон толгой адуу малтай юм. Тиимэhээ эндэ зоотехнигэй тон ехэ үүргэтэй байhаниинь ойлгосотой. Тус колхоз үбhэ тэжээл багаар абаhан байгаа. Мүнөө тэрээниие зүбөөр, гамтайгаар гаргашалха шухала. Гүүртэнүүд, отарануудаар ябажа, адуу малые ямараар харууhалнаб, эдеэлүүлнэб, уhалнаб, байрануудынь хэр бэ гэхэ мэтээр хараха, шалгаха, малшадта зүбшэл заабари үгэхэ гээшэ зоотехнигэй уялга мүн. Энэ уялгаяа Эгэтын МТС-эй зоотехник нүхэр Д. Дашинимаев хэр зэргэ дүүргэнэ гээшэб? Энээниие тус колхозой ажал дээрэhээ харахада болоно. Үбhэ тэжээл дутамаг аад, фермэнүүдтэ ямаршье нормогүйгөөр гаргашалагдана. Кормушкануудай түхеэрэгдээгүй дээрэhээ үбhэн малай хүл доронь хаягдажа үгтэнэ. Соломо хэршэгдэдэггүй, дэбтээжэ буйлуулагдадаггүй юм. Энэ колхоздо нилээд үнинэй хүдэлмэрилжэ байбашье, нүхэр Дашинимаев эдэ дутагдалнуудтай эбсэшөөд, хамаагүйгөөр үнгэрдэг байна. Эрдэмтэй ба хүндэтэй хүнэй—зоотехнигэй нэрэзэргэтэй аад, иимээр ажаллаха гээшэ эшхэбтэр байна.

Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй урда ехэ зорилгонуудые табиба. Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ гээшэ хүдөө ажахын бүхы мэргэжэлтэдэй, тэрэ тоодо зоотехнигүүдэй шухала зорилго мүн. Зоотехнигүүд хадаа малажалые улам саашадань дэбжээхын тула эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ зорилготой.

РСФСР-эй Педагогическа наукануудай академидэ

РСФСР-эй Педагогическа наукануудай академиин президиум педагогическа наукануудай талаар эрхим зохёолнуудай түлөө К. А. Ушинскиин нэрэмжэтэ ба РСФСР-эй Педагогическа наукануудай академиин 1953 оной шангуудые абахын тулада табигдаhан зохёолнуудые шэнжэлэн үзэжэ дүүргэбэ. 40 шахуу зохёолнууд шэнжэлэн үзэгдөө.

«Һургуулидахи политехническэ hуралсал» гэhэн монографи бэшэhэн авторска коллектив, мүн «hургуулиие эрхилэлгэ» гэжэ сборнигой авторнууд К. Д. Ушинскиин нэрэмжэтэ нэгэдэхи шан абаба.

Н. А. Минчинскаяда—«Арифметикэдэ hургалгын психологи» гэhэн гар бэшэгэй түлөө, Р. М. Дмитриевтэ, В. М. Чистяковто, Н. З. Бакеевада —«Татар hургуулида ород ба түрэлхи хэлэ зааха методикын талаар очеркнууд» гэжэ номой түлөө РСФСР-эй Педагогическа наукануудай академиин нэгэдэхи гурбан шангууд олгогдобо.

(ТАСС).

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Эмнэлгын физкультурын асуудалнуудаар Бүхэсоюзна конференци болобо

Эмнэлгын физическэ культура манай орон дотор улам ехээр хүгжөөгдэнэ.

Декабриин 10-да үнгэргэгдэhэн Бүхэсоюзна научно-практическа конференци врачебнэ хиналтын ба эмнэлгын физическэ культурын асуудалнуудта зорюулагдаба. Теоретическэ болон практическа физкультура ба спортын асуудалнуудые эрхилhэн комитет тус конференциие зарлаhан байна. Советскэ Союзай олон городуудhаа ерэhэн научна хүдэлмэрилэгшэд, врачууд, багшанар, тренернүүд, физкультура ба спортын инструкторнууд—хамтадаа 500 гаран хүн конференцидэ хабаадалсаа.

Энэ талаар научна эгээн шэнэ шэнжэлгэнүүд тухай, советскэ медицинскэ наукын профилактическа шэглэл тухай, элдэб үбшэ эмнэлгэдэ физкультурые хэрэглэлгэ тухай 30 гаран элидхэл ба мэдээсэлнүүд пленарна заседанинууд дээрэ, секцинүүдтэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

(ТАСС).

К. А. Тимирязевай нэрэмжэтэ Московско хүдөө ажахын академиин научна конференци болобо

К. А. Тимирязевай нэрэмжэтэ Московско академидэ хүдөө ажахын научна конференци боложо, декабриин 11-дэ дүүрэбэ. Тус конференци эрдэмтэдэй 1953 ондо хэhэн шэнжэлгэнүүдэй дүнгүүдые гаргаба. Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ гэhэн шухала асуудалнуудта зорюулагдаhан 50 шахуу элидхэл зоотехническэ, плодовоовощнии, агрономическа, экономическа ба бусад секцинүүдэй заседанинууд дээрэ шагнагдаба.

Профессор В. И. Эйдельштейн овощиин культурануудай ургаса гаралгые дээшэлүүлхэ түрүү арга методууд тухай элидхэл хэбэ. Профессор И. С. Попов тэжээлэй база эмхидхэхэ ба хүдөө ажахын мал тэжээхэ тухай асуудалнуудта элидхэлээ зорюулба. Научна сотрудник В. В. Гриценко хара хүрьhэтэбшэ полосагай центральна хубида клевер, люцернэ ба тимофеевкэ гэжэ ногоонуудай холимол тарилга хэдэг тухай мэдээсэбэ. Холисто үбhые иигэжэ тааруулан тарихада гектар бүриhөө табан центнер ехэ үбhэ абтаха байна.

Академиин научна сотруднигуудай хэдэн элидхэлнүүд минеральна болон органическа үтэгжүүлгэ зүбөөр хэрэглэлгэдэ зорюулагдаба.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд конференцидэ хабаадалсаа. Москва шадарай «Врачево горки» гэжэ совхозой директор И. А. Тимакин академиин ба бусад вузуудай эрдэмтэдтэй хамтадаа тус ажахын коллективэй малажалай ашаг шэмэ үгэлгые яажа ехэ болгоhон тухай хөөрэбэ. Калужска областиин Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ С. С. Романова колхозойнгоо малажалые саашадань хүгжөөхэ, хартаабха тарилгые ехэдхэхэ түсэбүүд тухай хэлэбэ.

★ Хоорондоо мурысэдэг солото haалишад ★

Украинын колхозууд ба совхозуудта малажалые саашадань хүгжөөхэ малай үбэлжэлгэ үнгэргэхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй табиhан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ зорюулагдаhан республиканска зүблөөн Киевтэ болобо. Волынска областиин Киверцовско районой Маленковой нэрэмжэтэ колхозой haалиша У. Д. Мосийчук зүблөөн дээрэ Сумской областиин Лебединскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой суута haалиша Социалистическэ Ажалай Герой М. Х. Савченкые социалистическэ мурысөөндэ уриба. У. Д. Моссийчук даалгагдаhан 8 үнеэдэй үнеэн бүриhөө 10 hарын турша соо 4600 литр hү haагаа, мүн М. Х. Савченко даалгагдаhан 8 үнеэдэй үнеэн бүриhөө 10 hарын турша соо 5617 литр hү haahaн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: У. Д. Моссийчук (баруун гарhaa) ба М. Х. Савченко гэгшэд социалистическэ мурысөөнэй договор баталаад, гараа табижа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Ажалай прогрессивнэ эмхидхэл

ИЖЕВСК. (ТАСС). Модо бэлэдхэлэй цикличнэ метод Удмуртиин леспромхозуудта нэбтэрүүлэгдэнэ.

Петр Крыловой хүтэлбэрилдэг Какможско леспромхозой мастерска участок ажалай прогрессивнэ энэ эмхидхэлгые түрүүшээр хэрэглэбэ. Түрүүшын үдэрнүүдhээ эхилэн, модо бэлэдхэл ба шэрэлгэдэ үдэр соо 150 кубометр даалгабариин орондо хоёр зуун кубометр хүрэтэр дүүргэгдэнэ. Модо таллуулха ба ашаалха талаар даалгабаринууд нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэгдэнэ.

Үнгэрэгшэ hарынхитай сасуулбал, декабрь соо Какможско леспромхоз сүүдхын турша соо модо бэлэдхэл ба шэрэлгые 200 кубометрээр ехэ болгобо.

Сарапульска леспромхозой хоёр участок цикличнэ метод хэрэглэнэ. Энээнэй ашаар модо бэлэдхэл үдэрэй турша соо участок бүридэ 100 кубометрээр ургаба.

Культурна ажабайдалай хронико

ЛЕНИНГРАД. Советскэ элитэ ехэ эрдэмтэ К. И. Скрябинда зорюулагдаhан выставкэ СССР-эй Наукануудай академиин библиотекэ соо нээгдэбэ.

Юрьевскэ ветеринарна институдай студент байхадаа К. И. Скрябинай бэшэhэн түрүүшын зохёолнууд, мүн Сталинска шагда хүртэhэн тэрэнэй ехэ зохёолнууд тусхай разделдэ табигдаба.

ФРУНЗЕ. Киргизскэ гүрэнэй хэблэл киргиз хэлэн дээрэ оршуулагдаhан грузинска поэт Г. Леонидзын зохёолнуудай сборник хэблэн гаргаба.

Ахадүү республикануудай уранзохёолнууд Киргизидэ ехээр hонирхогдон уншагдадаг байна. Казахска акын Джамбул, Дагестанай арадай поэт Сулейман Стальский, Таджикска уранзохёолшо Турсун-Заде, Узбекскэ поэт Гафур Гулям ба бусадай зохёолнууд тусхай номууд болгогдон энэ жэлдэ хэблэгдээ.

РЯЗАНЬ. Захаровска районой колхозуудай малажалай бүхы фермэнүүд болон бригадануудта хүдөө ажахын библиотекэнүүд бии болгогдобо. Элдэб янзын литература, мүн хүдөө ажахын мастернуудай номууд тэдээн соо бии. Фермэнүүд ба бригадануудта бии болгогдоhон библиотекэнүүд агро-зоотехническэ hуралсалые hайнаар эмхидхэхэ арга боломжо колхозниугуудта олгобо.

Захаровска районой жэшээгээр Лебедянска, Данковско ба бусад районуудай колхозно бригаданууд болон фермэнүүдтэ библиотекэнүүдые эмхидхэжэ эхилээ.

ДЗАУДЖИКАУ. Ирафска районой Новый Урух гэжэ холын тосхондо клуб нээгдэбэ. Уншалгын зал, библиотекэ тэндэ бии, уранhайханай самодеятельностиин кружок хүдэлмэрилнэ, мүн хүдөө ажахын кинофильмнүүд харуулагдана.

Энэ хадаа hүүлэй жэлнүүдтэ хойто Осетидэ баригдаhан худөөгэй 100-дахи клуб болоно. Энэ жэлдэ республикын тосхонуудта уншалгын шэнэ 7 байшан, мүн 34 библиотекэ бии болгогдобо.

ТАСС.

Уhа сасадаг шэнэ машина

Гидротехникэ болон мелиорациин Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын институдай туршалга-шэнжэлгын уhа сасадаг станциин научна сотруднигуудай коллектив эндэ бии болгогдоhон хоёр тээшэнь уhа сасадаг агрегат—«ДДА 100 М» гэжэ шэнэ машиные нарижуулба. Тус машина гүрэнэй туршалгануудые амжалтатайгаар гаража, олоор үйлэдбэрилгэдэ hайшаан баталагдаа.

Станциин директор В. Я. Чичасов ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдээсэбэ:

—Уhа сасаха шэнэ машина хадаа иимэ түхэлэй бусад машинануудта орходоо бүтээсээр нилээд ехэ юм. Тус машинын хүдэлмэрилхэдэнь 120 метр үргэнтэй искусственна бороо сасагдана. Машина нэгэ секунда соо 100 литр, час соо 360 кубометр уhа полинуудта бороо болгон сасаха байна. Найман часай турша соо энэ машина арбан гектар шахуу поли уhалуурилжа шадаха юм. Агрегат тарялангай 200 гектар талмайе сезон соогоо хэдэн дахин уhалуурилха байна.

Уhалууриин газар хүсэд механизировалэгдэнхэй. Машиные гансахан лэ тракторист жолоододог юм. Энэ машиные хүдэлгэхэдэ ехэ зохид тааруу байна, тэрээниие фермэ дээрэнь 90 градус хүрэтэр эрьелдүүлжэ шадаха түхеэрэлгэтэй. Агрегат энээнэй ашаар телефонно столбтой харгыгаар, мүн ой модон соогуур бэеэ хумин ябаад гараха аргатай байна.

Уhа сасалгын шэнэ машина минеральна үтэгжүүлгые уhантай хамта нэгэн доро газарай хүрьhэндэ оруулалсаха автоматическа түхеэрэлгэтэй юм.

Мүн лэ манай коллективэй байгуулhан уhан дээрэ тамаран ябадаг насосно станциин бүлүүрдэжэ дүүргэhэн уhалууриин саг зуурын каналнуудhaa тус агрегат уhа абадаг байна. Энэ станциин бүтээсэнь, мүн лэ уhа сасалгын машинадал адли секунда соо 100 литр уhа бүлүүрдэдэг. Насосно станци болбол дизельнэ түлишөөр хүдэлмэрилдэг, мүн насосоор бүлэгдэhэн уhанай реактивна хүсөөр дабшан ябадаг байна. Ямаршье гол горхон, нуур, сөөрэмүүд насосно станциин хүдэлмэриин базань болоно. Энэ станци хүдэлмэрилхэдөө миил 50 сантиметр гүнзэгытэй горхон болон баймагаар хангагдажа болохо юм.

Колхозууд бүтээсэ ехэтэй уhа сасалгын машиные хэрэглэн ургасаяа нилээд ехэ болгожо шадаха байна. «ДДА 100 М» агрегадаар гектар талмайн уhалуурилгань 50 түхэриг сэнтэй болоно гэжэ бидэнэр тоолобобди. Насосно станциhaa уhа абалгада ба уhалуурилгын сетьдэ гаргашалагдаhан ажалай сэн мүн лэ энэ табин түхэриг соо оролсоно. Энэ жэлдэ нэгэ агрегат, мүн тэрэнэй хүсэ шадалые дүүрэн бэшээр хэрэглэхэдэ, туршалгын станциин ажахые 408 мянган түхэригэй олзо доходоор хангаба. Уhалуурилга хадаа станциин ажахыда тэжээлэй hайн ба тогтууритай базые байгуулха ябадалда туhалба.

(ТАСС).

Республикын МТС-үүдтэ трактор заhабарилгын ябаса тухай

1953 оной декабриин 10-най мэдээн

(Квартальна түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Трактор	Плуг	Сеялкэ
Эгэтын	81,8	100,0	100,0
Бичурын	81,6	100,0	100,0
Куйтунска	80,9	48,0	67,9
Иволгын	76,9	11,1	100,0
Хэжэнгын	75,9	100,0	100,0
Кабанскын	75,0	100,0	100,0
Курбын	69,0	76,9	100,0
Хонхолойн	68,4	100,0	80,8
Ехэ-Куналейн	65,2	100,0	100,0
Баргажанай	64,3	100,0	89,2
Суулгын	64,0	89,2	100,0
О-Ключевскойн	61,5	83,7	86,0
Ехэ-Кударын	60,9	100,0	90,0
Хориин	60,9	78,5	100,0
Тунхэнэй	60,0	80,0	100,0
Селендумын	60,0	59,0	53,8
Үшөөтын	59,2	76,9	48,7
Саянтын	59,1	88,4	100,0
Бага-Куналейн	58,9	66,7	90,9
Жиримскэ	57,9	28,0	84,2
Тарбагатайн	56,5	78,6	100,0
Сосновско	56,2	66,6	100,0
Итанцын	52,0	68,7	80,0
Ново-Брянска	51,9	62,5	100,0
Хамнигадайн	50,0	100,0	61,1
Үдын	50,0	61,5	88,2
Чесанын	50,0	60,4	100,0
Погранична	50,0	60,0	100,0
Гашейн	48,8	70,8	70,8
Темлюйскэ	45,4	100,0	100,0
Кяхтын	45,0	100,0	95,8
Сухын	42,9	66,6	62,5
Сагаан-Усанай	38,9	100,0	55,0
Сэлэнгын	36,4	57,1	54,8
Кыренскэ	31,3	86,7	100,0
Бургалтайн	30,0	63,3	44,4
Ториин	26,3	16,7	46,6
Закаменай	23,5	78,5	37,5

Республикын аймагуудта орооhото культурануудай ба хартаабхын үрэhэ хаалгын ябаса тухай

1953 оной декабриин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	Орооhото культурануудай үрэhэн	Хартаабхын үрэhэн
Кабанскын	104	45,7
Прибайкальска	102,6	32,0
Мухаршэбэрэй	99,8	36,8
Кударын	99,6	57,5
Түнхэнэй	98,2	46,9
Кяхтын	98,2	36,5
Байкало-Кударын	97,5	53,0
Бичурын	96,6	43,6
Хэжэнгын	95,9	16,6
Тарбагатайн	92,3	23,3
Яруунын	91,0	96,1
Иволгын	88,7	27,9
Заиграйн	88,2	27,5
Хориин	87,1	24,4
Зэдын	85,9	15,8
Ториин	84,8	29,6
Закаменай	81,6	40,7
Баргажанай	70,9	59,9
Сэлэнгын	62,7	16,0
Курумканай	23,5	46,2

Түсэбhөө гадуур 120 центнер загаhа тушааба

Галуута-Нуурай загаhанай заводой коллектив 1953 оной дүрбэдэхи квартал соо загаhа барилгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Эдэнэр жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид—ноябриин 25-да сүм дүүргээ. Энээгээрээ тэдэнэр hанаагаа амарнагүй. Һаяхан тус заводойхид түсэбhөө гадуур 120 гаран центнер загаhа гүрэндөө тушааба.

Мэргэжэл ехэтэй бригадир нүхэр Плешковой хүтэлбэрилдэг бригада ехэнхидээ залуушуулhaa бүридэнхэй юм. Энэ бригада Яруунын аймагай Исинга гэжэ нуурта ошожо, загаhа гүльмэдэхэ зуураа, ажалаа зүбөөр эмхидхэн, мүльhэн дороhоо загаhа барилгые амжалтатайгаар ябуулна. Эдэнэр зэр зэмсэгээ зүбөөр хэрэглэн, үдэр соо мүльhэн доогуур губшуураа 4—5 дахин табижа, загаhа ехээр барина. Тиин тус бригада ноябрь соо 420 гаран центнер загаhа барижа тушааhан байна.

Галуута-Нуурай загаhашад жэлэй эсэс хүрэтэр үшөө 400 центнер загаhа гүрэндөө тушаахын түлөө тэмсэнэ.

Н. Красильников.

Аймагуудай ба городуудай газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөөн

КПСС-эй обкомой дэргэдэ аймагуудай ба городуудай газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөөн hаяхан болобо. «СССР-эй худөө ажахые саашадан хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ аймагуудай ба городуудай газетэнүүдэй дүүргэхэ зорилгонууд» гэhэн элидхэл партиин обкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагшын орлогшо нүхэр Дондуков хэhэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум хадаа худөө ажахые эрид ехээр хүгжөөн дэбжээхэ, хүн зоной хэрэглэхэ эдеэ хоолой зүйлнүүдые, хүнгэн промышленностидэ хэрэгтэй түүхэй эд орон дотороо элбэг ехээр болгохо дайшалхы программаар советскэ арадые зэбсэглээ гэжэ элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Социалистическэ мүрысөөнэй ябасые, колхозно байгуулалтые түрүү дүй дүршэлые, худөө ажахые хүтэлбэрилхэ талаар партиина ба советскэ органуудай хүдэлмэриин дүршэлые үргэнөөр харуулхыень КПСС-эй ЦК-гэй Пленум централна ба нютагай газетэнүүдые уялгалhан байна.

Партиин энэ заабариие бэелүүлэн, аймагуудай газетэнүүд хадаа худөө ажахын асуудалнуудта анхарал ехээр табидаг болоо. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй табиhан зорилгонуудые тайлбарилха талаар, худөө ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө социалистическэ мүрысөөн эмхидхэхэ талаар зарим хүдэлмэри хэгдэhэн байна.

Гэхэтэй хамта, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые пропагандалха ба бэелүүлхэ ябадалда хамаатай олохон аймагай газетэнүүд дутамагаар эрхилнэ гэжэ зүблөөн дээрэ тэмдэглэгдэhэн байна. Жэшээлхэдэ, «Стахановец» гэжэ Зэдын аймагай газетэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй гараhанhаа хойшо аймагайнгаа худөө ажахые хүгжөөхэ талаар нэгэшье тон шухала асуудал табяагүй байха юм. Худөө ажахы тушаа бэшэhэн материалнуудынь ехэнхидээ ажахын кампанинуудай асуудалда хамаатай жэжэхэн информацинууд байха юм. Тэдээн доторнь колхозууд ба МТС-үүдэй нэрэнүүд тоологдоод лэ, жэжэхэн баримтанууд харуулагдадаг байна. Харин материалнууд соонь гүнзэгы тобшолол ба hайн hайн зүбшэл үгтэнэгүй. Аймагай зарим колхозууд ба МТС-үүдэй гээгдэлэй шалтагаануудые али бүхы талаhаань шэнжэлдэггүй байна. Энэ газетэ хадаа колхозуудай түрүүлэгшэнэрые, фермэнүүдые даагшадые болон бригадирнуудые шэлэн оложо, зүбөөр хубаарилан табиха тухай оройдоошье бэшэдэггүй байна.

Малажалые хүгжөөхэ асуудалнууд тухай «Красная Селенга» гэжэ газетэ тон дутамагаар бэшэнэ.

Сэлэнгын аймаг хадаа республикын мал олонтой районуудай нэгэн болоно. Энэ аймагта мал үсхэхэдэ ехэ таарамжатай юм. Сабшалан ба бэлшээри элбэгтэй. Малажалай талаар туршалгын станци, эбэртэ бодо малай племенной рассадник тэндэ байгуулагданхай. Гэбэшье, эдэ арга боломжонууд муугаар хэрэглэгдэнэ, малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар гүрэнэй түсэбүүдые аймагай олохон колхозууд дүүргэнэгүй. Тэжээл бэлэдхэлгэ ехэ гээгдэлтэй. Эдеэлүүлгэ, харууhалгын муу дээрэhээ мал олоор гарзалдаг байна. Мүн эхэ малнууд олоор hубайрна. Малажал хүгжөөлгэдэ гараhан эдэ ехэ дутуунууд тухай «Красная Селенга» газетэ оройдоошье бэшэнэгүй. Малай, илангаяа үнеэдэй, эхэ хонидой ба гахайнуудай тоо толгой олошоруулха, эхэ малай hубайрха ябадалые зайсуулха, малажалай ашаг олзые дээшэлүүлхэ, тэжээлэй база бэхижүүлхэ тухай асуудалнуудые хурсаар ба бэрхэ hайнаар бэшэдэггүй байха юм.

Мүнөө малай үбэлжэлгэ түлэг ябажа байна. Тэрэниие hайнаар эмхидхэн үнгэргэлгэhөө малажал хүгжөөхэ түсэб дүүргэлгэ дулдыдаха байна. Гэбэшье, энэ шухала кампаниин ябаса тухай Сэлэнгын газетын хуудаhанууд дээрэ дутамагаар бэшэгдэнэ.

Худөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй хараалhан түсэбүүд соо МТС-үүдэй хүдэлмэриие hайжаруулха, колхозно үйлэдбэриие хүгжөөлгэдэ тэдэнэй үүргэ дээшэлүүлхэ асуудалнууд шухала hуури эзэлнэ. Зүгөөр энэ шухала хэрэгтэ зарим аймагуудай газетэнүүд зохихо анхарал табинагүй. Энэ хадаа нэн түрүүн «Вперед» гэжэ Мухаршэбэрэй аймагай газетэдэ хамаадана. Шэнэ эрхэ байдалда МТС-үүдэй яажа хүдэлмэрилдэг тухай, механизаторнуудай саг үргэлжын кадрнуудые байгуулха тухай асуудалнууд тус газетэдэ тон багаар бэшэгдэнэ.

«Путь Сталина», «Красная Иволга» гэжэ Улан-Удэ город шадарай зононуудта хэблэгдэдэг газетэнүүдые хартаабха ба овощь тариха асуудалнуудта анхарал багаар табина гэжэ шүүмжэлэл болоhон байна.

Наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые пропагандалха ябадалай хангалтагүй байhан тухай зүблөөндэ хабаадагшад онсо анхарал хандуулаа. Манайда, аймаг бүхэндэ худөө ажахын новаторнууд, түрүү колхозууд ба МТС-үүд, бригаданууд ба фермэнүүдэй яhала олон байhые худөө ажахын аймагуудай ба республиканска выставкэнүүд элеэр харуулаа. Гэбэшье, тэдэнэй дүй дүршэлые газетэнүүд дутамагаар шэнжэлэн согсолно. Түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай бэшэхэдээшье олохон газетэнүүд хүдэлмэриин шэнэ арга методуудэй удхые гүнзэгыгөөр харуулдаггүй, харин хооhон баримта ба тоонуудые бэшээд лэ хизаарладаг байха юм.

Аймагай газетэнүүдэй хүдэлмэриин иимэ ехэ дутуутай байhанда хамагай түрүүн партиин аймагай комитедүүд зэмэтэй байна.

Өөhэдынгөө хэблэлэй органуудые партиин айкомуудай үшөө дутамагаар хүтэлбэрилдэг тухай нүхэд Цыренов (Мухаршэбэр), Дугаров (Яруунэ), Громов (Байкало-Кудара) болон бусад үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэhэн байха юм. Айкомуудай нэгэдэхи секретарьнууд газетэнүүдые өөhэдөө хүтэлбэрилхын, тэдэнэй хүдэлмэриие саг үргэлжэ залан шэглүүлхын орондо газетэнүүдые хүтэлбэрилхэ хэрэгые пропаганда ба агитациин таhагуудта дам даалгадаг ушар нэгэтэбэшэ гарадаг байха юм. Айкомуудай аппарадай олохон хүдэлмэрилэгшэд газетэнүүдтээ өөhэдөө статьянуудые бэшэдэггүй байна.

Худөө ажахын мэргэжэлтэдые ба колхозно үйлэдбэриин новаторнуудые газетэдээ яажа хабаадуулдаг байhан тухайгаа Кяхтын газетын редактор нүхэр **Шапашников** хөөрэhэн байна. Партийна советскэ хүдэлмэрилэгшэдэй, МТС-үүд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, худөө ажахын мэргэжэлтэдэй, түрүүшүүлэй дундаhаа үргэн олон эдэбхитэдтэй боложо, тэдэниие газетэдэ бэшүүлдэг болоол hаа, манай газетэнүүд өөрынгөө урда табигдажа байhан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха гэжэ тэрэ хэлээ.

Редакторнууд **Нимаев** (Зэдэ), **Субанов** (Закамен), **Халтанов** (Курумкан), **Базарон** (Хэжэнгэ) үгэ хэлэхэдээ, республикын Культурын министерство, тэрэнэй издательствонуудай ба полиграфическа промышленностиин таhаг аймагай газетэнүүдэй редакцинуудай хэрэглэмжые хангаха хэрэгтэ муугаар оролдоно гэжэ шүүмжэлhэн байна. Аймагай олохон типографинууд газетэ хэблэдэг машинануудаар, текстын ба гаршагай шрифтэнүүдээр дутамагаар хангагданхай.

Областной, хизаарай, республиканска газетэнүүдэй редакторнуудай ба худөө ажахын таhагуудые даагшадай Москвада болоhон зүблөөнэй хүдэлмэриин дүнгүүд тухай «Бурят-Монголой үнэн» газетын редактор нүхэр **Цыжипов** үгэ хэлэхэ зуураа мүнөө үедэ газетэнүүдэй урда табигдажа байhан зорилгонууд тушаа КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр Н. С Хрущевой хэhэн элидхэл тухай тодорхойгоор хөөрэhэн байна.

Зүблөөн дээрэ хамтадаа 14 хүн үгэ хэлээ. Худөө ажахын асуудалнуудые харуулха талаар өөрынгөө зорилгонуудые манай нютагай газетэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй hайнаар ойлгожо, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхээр тэдэнэй шиидэнги байhаниинь үгэ хэлэлгэ дээрэhээ эли болоо.

Зүблөөнэй хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой секретарьнууд **Г. И. Климов, В. И. Дубровский** хабаадалсаа.

Зүблөөндэ хабаадагшад хэдэ хэдэн лекцинүүдые шагнаhан байна. «КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол—социалистическэ худөө ажахын шэнэ дэбжэлтын дайшалхы программа мүн» гэhэн лекци КПСС-эй обкомой секретарь В. И. Дубровский уншаа. «Арадай аша туhын түлөө оролдолго—Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын ажал-ябуулгын эгээн дээдэ хуули ёhон мүн» гэhэн лекци КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагшын орлогшо нүхэр П. И. Гершман, Советскэ Союзай уласхоорондын байдал тухай лекци политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бухэсоюзна обществын бодото гэшүүн нүхэр Н. В. Розанов уншаhан байнад.

Зүблөөнэй hүүлээр редакторнууд хадаа зооветеринарна институдай hуралсалай ажахыда экскурсида ошоhон байна.

Улан-Удын оёдолой фабрикын коллектив жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ фабрикын оёдолой нэгэ цехын эсхэгшэ нүхэр В. М. Фоминой хүтэлбэрилдэг бригада түсэбөө hара бүри 130 процент дүүргэнэ. Энэ эсхэгшын хүдэлмэриин шанар ходоодоо эрхим байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Фомин эсхэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Худалдаа наймаае саашадань hайжаруулая!

Түрүү сельпо

Закаменай аймагай Цакирай сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Долгоржапов) амжалтатайгаар ажаллажа, аймагайнгаа худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үрнүүлэгдэhэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлэн ябана. Худөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө сельпо оло дахин дүүргээ. Сельпогой сельмагта үни удаан хүдэлмэрилжэ, дүй дүршэл болоhон продавец Д. Будаева hарынгаа түсэб 115—120 процент, Бүргэ гэжэ тосхондохи магазин (продавецынь С. Тогмитов) 110—115 процент, № 4 магазин, № 3 киоск болон № 1 пекарни hарынгаа, кварталайнгаа түсэбые ходоодоо үлүүлэн дүүргэнэ.

hаяхан Бүргэ, Хасууртай тосхонуудта пайщигуудай хамтын суглаан үнгэргэгдөө. Суглаан дээрэ сельпогой магазинуудай ажалда байhан дутуу дунданууд заагдажа, ажалаа саашадань улам hайжаруулжа, худөөгэй хүн зониие үргэн хэрэглэлэй эд товараар таhалгаряагүйгөөр хангаха гэhэн шиидхэбэринүүд абтаhан байна.

Худалдан абагшадай эрилтые таhалгаряагүйгөөр хангахын, ямар бараанай хэрэгтэй байhыень тодоор мэдэхын тула ажалшадай эрилтэнүүдые бэшэхэ дэбтэр бии болгогдоо hэн. Мүнөө сельпогой правлениин суглаанууд, зүблөөнүүд дээрэ тус дэбтэр шалгагдана, ажалшадай эрилтэнүүдые хангаха талаар ехэ анхарал хандуулагдана. Тиигэбэшье, үшөөл дутуу дунданууд үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, оёдолой машина, костюм, пальто, ноохон буд, хүнжэлнүүд, ажахын эллэб амhартанууд хомороор асаргадана.

Ж. Ринчинов.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ

Усть-Эгэтын сельпо (Яруунэ) эд бараанай эрьесын түсэбые жэлhээ жэлдэ амжалтатайгаар дүүргэнэ. Мүнөө тус сельпо 4-дэхи кварталай түсэбые үлүүлэн дүүргээ. Сельпогой магазинуудта худалдаа наймаан эмхитэйгээр, культурнаар табигданхай.

Сельмагай продавец А. Доржиева, № 2 магазинай продавец Д. Жамбалдоржиева гэгшэд hарынгаа түсэбые 115—126 процент дүүргэжэ, сельпогой коллектив соо дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлэн ябана.

Мүнөө сельпогой бүхы магазинууд үбэлые hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаа, худөө ажахын продуктнуудые амжалтатайгаар бэлдэжэ байна.

Б. Доржиев.

Эд бараан худалдаанда хомор

Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо Окино-Ключевскойн сельпогой № 3 магазин бии юм. Тус магазинда хэрэгтэй юумэеэ абахын тула колхознигууд олоороо ерэжэ байдаг. Теэд эндэ эд бараан ба эдеэ хоолой зүйлнүүд хомор байдаг. Жэшээлхэдэ, махорко, папирос, туалетнэ мылэ, кондитерскэ зүйлнүүд заримдаа байдаггүй. Тус магазинда торгон буд, оёмол гадар, дотор хубсаhанууд, тюль, клеенко оройдоо асаргаданагүй.

Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Симонов ажалшадай эрилтэнүүдые тодорхойлноггүй, сельподо ерэhэн hайн будуудые худөөгэй магазинуудта хубаажа эльгээнэгүй. Аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев эдэ баримтануудые мэдэдэгшье hаа зохихо хэмжээ абанагүй.

Б. Шагжитаров.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ

Декабриин 7-до США-гэй посол г-н Ч. Болен хадаа СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотовтой уулзаhан ба атомна зэбсэгжэлгэ тухай асуудалда зорюулан ООН-эй Генеральна Ассамблейдэ президент Эйзенхауэрэй декабриин 8-да үгэ хэлэхээ байhан тухай мэдээсэhэн байна. Өөрынгөө правительствын даалгабариие баримта болгон, посол хадаа США-гэй президентын хэлэhэн үгэ соо байгаа дурадхалнуудта анхарал хандуулхые гуйhан байна.

Мэдээсэлэй түлөө посолдо баясхалан хүргөөд, В. М. Молотов хадаа атомна зэбсэг тухай асуудал тон шухала асуудал гээшэ, тиин Советскэ Правительство хадаа иимэ ушарнуудта урдада хэжэ байhандаал адляар, энэ асуудал тушаа США-гэй президентын хэлэhэн үгэдэ тиимэл ехэ анхаралтайгаар хандаха байна гэжэ мэдүүлбэ.

В. М. Молотовто декабриин 9-дэ эльгээhэн бэшэгээрээ, г-н Ч. Болен президент Эйзенхауэрэй энэ үгэ хэлэлгэhээ абтаhан зүйлнүүдые эльгээбэ.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Худалдаа наймаанай, нютагай промышленностиин хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр харуулха

Мүнөө үедэ манай газетэнүүд—централнашье, областной ба республиканскашье, аймагай ба районоошье—худөө ажахы тухай үргэнөөршье, гүнзэгыгөөршье, үдэр бүришье бэшэнэ. Энэнь зүб: бэшэхэ ёhотойшье, хойшодоошье бүри ехээр, бүри үргэнөөр бэшэхэ хэрэгтэйшье гээшэ. Юуб гэхэдэ, худөө ажахые эрид ехээр дэбжээхэ, ойрын 2—3 жэлэй турша соо эдеэ хоолой товарнуудаар арад зоной хангагдасые эрид ехээр дээшэлүүлхэ гээшэ—дотоодынгоо политикада манай партиин мүнөө бэелүүлжэ байгаа генеральна хараа шугамынь мүн. Энэ хараа шугам бүхы обществын саг үргэлжэ ехэ болодог материальна, культурна эрилтэнүүдые эгээн ехээр хангаха гэhэн, социализмын гол экономическа хуули ёhондо түшэглэнэ.

Зүб, худөө ажахы тухай ехээр, гүнзэгыгөөр бэшэхэ ёhотойшье, хэрэгтэйшье. Теэд, энээнэй хэдышье шухала hаань, бэшэ юумэн тухай, арадай ажахын бусад hалбаринууд тухай мартажа болохогүй бшуу. Тусгаарлабал, худалдаа наймаанай организацинуудай, мүн үргэн хэрэглэлэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые гаргадаг нютагай промышленностиин хүдэлмэри тухай бэшэхэеэ мартажа болохогүй бшуу. Илангаяа, мүнөө үедэ болохогүй. Яахадааб гэхэдэ, Парти ба Правительство хадаа арад зониие шанар hайнтай эд товараар, эдеэ хоолой зүйлөөр элбэг дэлбэгээр хангаха зорилгые түрүүшын ээлжээнэй зорилгонуудай нэтэн болгожо табинхай. Энэ зорилго хадаа, худөө ажахые саашадань хүгжөөхэ зорилготой хамта, коммунизм байгуулагша советскэ хүнэй зол жаргалда, аша туhада зорюулагдаhаниинь мэдээжэ. Тиимэhээ, нютагай промышленностиин предприятинуудай ба худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэриие Парти ба Правительствын шэнэ эрилтын ёhоор шэнэдхэн табихын түлөө тэмсэлдэ хам оролсохо, hайниие дэмжэхэ—мууе мулта сохилсохо гээшэ манай советскэ хэблэлэй тон шухала ба хүндэтэй зорилгонь байгаа.

Теэд, манай республикын аймагай газетэнүүдэй диилэнхи олонхинь энэ асуудалаар өөhэдынгөө эзэлхэ ёhотой үүргые мүнөөшье хүрэтэр тодорхойлоогүй байhаар.

«Победа» (Тарбагатай), **«Красный Баунт»** (Баунт), **«Закаменская Правда»** (Закамен), **«Улаан туяа»** (Хори), **«Улаан Сэлэнгэ»** (Сэлэнгэ) ба бусад газетэнүүд эд товар, эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр бүтээн гаргаха, шанарыень hайжаруулха тухай, советскэ худалдаа наймаае үргэдхэхэ хэмжээнүүд тухай Парти ба Правительствын тогтоолнуудай гарахада заахананаршье, ямаршье формоор, хайшаншье гэжэ эдэ тогтоолнуудта харюусаагүй, тэдэниие толилоошьегүй, угайдхадаа, түрүү бэшэгүүдыешье эдэ тогтоолнуудта зорюулжа бэшээгүй. Энэ хадаа тус газетэнүүдэй редакцинуудай нобшо удаан байдалые харуулхаhаа гадна, политическэ алдуу гаргаhыень, политическэ hохорлиг, холын харасагүй байhыень гэршэлнэ. Теэд тус газетэнүүд аймагуудайнгаа худалдаа наймаанай, хамтын эдеэ хоолой, нютагай промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэри тухай мүнөөшье хүрэтэр «а»-шье гэжэ бэшэнэгүй, амандаа уhа балганхай байhаар зандаа.

Зарим газетэнүүд, жэшээлхэдэ, **«Сталинец»** (Яруунэ), дээрэ дурсагдагша асуудалнуудаар эпизодичнэ гэхэ гү, хаа яа болоод лэ бэшэжэрхидэг.

«Сталинец» газетын ноябриин 1-нэй номерые абаад харанабди. **«Манай аймагай ажалшад Парти ба Правительствын шэнэ анхаралые халуунаар hайшаана»** гэhэн, hүртэ далбагар гаршаг доро «Аймагай худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэри hайжаруулха» гэhэн түрүү бэшэг, худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй уялганууд, **«Советскэ худалдаа наймаае саашадань хүгжөөхэ тухай»** тогтоолhоо цитат гэхэ мэтэ тон дэлгэрэнгыгээр үгтэнхэй. Худалдаа наймаанай асуудал тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэдэг газетые одоошье олообди даа гээд, баярлаад абанабди!

Дэмы баярлаат, нүхэдүүд, дэмы! «Сталинец» газетэ тэрэл гэхэhээ—ноябриин нэгэнhээ хойшо худалдаа наймаан тухайда дахин бэшээгүйл.

Парти ба Правительствын шухала удхашанар олгожо байhан асуудалда иимээр хандаха гээшэ партийна хэблэлэй нангин заншалда таарамжагүй юм, арад зониие эд товараар хангаха тухай анхарал оролдолготой ниисэхэгүй юм.

Гэхэтэй хамта, манай республикадахи аймагуудай ба городской газетэнүүдэй дунда нютагай промышленностиин ба худалдаа наймаанай предприятинуудай хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр, hониноор харуулжа шададаг редакцинууд үсөөншье hаа бии юм. Тэдээнэй нэгэниинь **«Байкальский рабочий»** (Бабушкин город) газетын редакци болоно. Энэ газетэ хадаа худалдаа наймаанай асуудалые мууса харуулжа байhанайнгаа түлөө республиканска хэблэлэй зүгhөө ноябриин эхи багаар шүүмжэлэлгэдэ ороhон байгаа. Редакци алдуугаа мэдэрээд, тэрээниие заhахын тула ехэхэн хүдэлмэри hарын турша соо хээ. **«Советскэ худалдаа наймаанда анхаралаа ехээр табидаг болохо», «Гоё ба зохистой hайн мебель олоор гаргаха»** гэhэн түрүү бэшэгүүдые үгөө, худалдаа наймаанай ба олзоборилгын кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй хэдэ хэдэн статьянуудые, шүүмжэлхы хэдэн статьянуудые үгөө. **«Знамя Ленина»** (Кяхта) газетын үүсхэлые hайшаахаар байна. Тус газетын редакци худалдаа наймаанай, нютагай промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэриие номерhоо номерто харуулжа байхаhаа гадна, Парти ба Правительствын тогтоолнуудай ямараар дүүргэгдэжэ байhаниие шалгаhан селькоровско ба рабкоровско рейднүүдые үнгэргэдэг, тэдэ рейднүүдэйнгээ материалнуудые газетэдээ толилдог, тэдээн тушаа хэмжээ абхуулдаг байха юм.

Аймагай ба городской газетэнүүдэй редакцинууд эдэ мэтын hонирхолтой дүй дүршэлые өөhэдынгөө газетэнүүдтэ хэрэглэхэ ёhотой.

Аймагай газетэнүүдэй редакцинууд хадаа эд товараар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр советскэ эд хэрэглэгшэдые элбэг дэлбэгээр хангаха тухай Парти ба Правительствын тогтоолнуудай политическэ гүн удхашанарые өөhэдөө түбхын түрүүндэ гүнзэгыгөөр ойлгохо, газетэнүүд дээрээ дамжуулан арад зондоо гүнзэгыгөөр ойлгуулха уялгатай. Гадна, энэ участогта байгаа дутагдалнуудые элирүүлэн гамгүйгөөр шүүмжэлхэ, хэрэглэгдээгүй резервнүүдые ба арга боломжонуудые элирүүлжэ, худалдаа наймаанай ба промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ заажа үгэхэ, эд бараанай ассортиментын ба шанарай түлөө, худалдаа наймаанай культурын түлөө тэмсэл ябуулха—эдэ ба бусад олон асуудалнууд манай хэблэлэй гол анхаралда табигдаhан байха ёhотой.

Газетэнүүд хожомдуулагдажа асаргадана

Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз почтальонгүй юм. Тиимэhээ эндэхи ажалшад захиhан газетэнүүдээ, почтово корреспонденци ехэ хожомдожо абана. Жэшээлхэдэ, тус колхоздо аймагай хэлхээ холбооной контороhоо газетэнүүд 8—9 хоножо хүргэгдэнэ. Колхозой правлени газетэ ба почтово корреспонденцие зээдтэнь сасоонь хүргэхын тула түсхай почтальоние томилхо зэргэтэй.

Д. Гулгенов.

Худөөгэй зоной дунда лекционно хүдэлмэри иигэжэ ябуулнабди

«СССР-эй худөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол аймагай ажалшадай политическэ ба ажалай эдэбхиие ехээр дээшэлүүлээ. Худөө ажахые, илангаяа тэрэнэй гээгдэнги hалбари болоhон малажалые хүгжөөхэ, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, овощь тариха, малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха хэрэгтэ наукын ба түрүү дүй дүршэлэй ямар ехэ үүргэ дүүргэхэ байhые мэдэрэн, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бухэсоюзна обществын манай аймагай отделениин бодото гэшүүд механизаторнуудай, колхознигуудай болон Кяхта городой ажалшадай дунда лекционно хүдэлмэри эршэмтэйгээр дэлгэрүүлhэн байна.

Манай аймагай отделени 100 гаран бодото гэшүүдтэй. Энэ хадаа тон ехэ хүсэн мүн. Ажахын ба культурна байгуулалтые бэелүүлгэдэнь Коммунистическэ партида эдэнэр бүхы хэмжээгээр туhалха үүргэтэй.

Манай отделениин гэшүүд 1953 оной турша соо 420 лекци уншаа. Тэдэниинь 18.451 хүн шагнаа. Хоёр МТС-тэ, Маленковой ба Энгельсын нэрэмжэтэ колхозуудта хамта 4 лектори манай отделениин правлени эмхидхээ. Худөө ажахын мэргэжэлтэд ба городой интеллигенци тус обществын гэшүүд байха зуураа, фермэнүүд ба бригаданууд дээрэ лекцинүүдые хододоо уншажа байдаг юм. Эдэнь колхознигуудай ажал хүдэлмэридэ hайнаар нүлөөлнэ.

Обществын бодото гэшүүд—агрономууд Ф. И. Симонов, Т. А. Ивлев, багшанар Т. Б. Багадаев, Е. Г. Карнауш, нүхэр Е. В. Вилесова ба бусад лекториин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Жэшээлхэдэ, агроном Ф. И. Симонов «Красное знамя» гэжэ колхозой хартаабха болон овощь ургуулха талаар дүй дүршэлые шэнжэлэн согсолоод, лекци зохёогоо. Тэрэ лекциеэ олон колхозуудта уншаhан байна. Мүн обществын бодото гэшүүн агроном Т. А. Ивлев КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолоор лекцинүүдые Калининай ба Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта hаяын үедэ уншаа. Нүхэд Вилесова, Багадаев гэгшэд естественно-научна темээр hонирхолтой лекцинүүдые уншадаг юм.

Худөө ажахые хүгжөөхэ теоретическэ үндэhэ hууринууд ба түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай манай отделениин гэшүүд аймагай газетэдэ бэшэжэ байдаг юм.

Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн заабариие хүтэлбэри болгон, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бухэсоюзна обществын 2-дохи съездэ бэлэдхэн, Кяхтын аймагай отделениин гэшүүд манай ажабайдалай онсо шухала асуудалнуудаар лекционно пропаганда үшөө ехэ оролдосотойгоор дэлгэрүүлхэ байна.

Обществын аймагай отделениин хүдэлмэридэ түйлагдаhан зарим амжалтанууд ажалшадай улам ургажа байгаа культурна эрилтые хангажа шадахагүй байна. Хүдэлмэридэмнай дутуунууд үшөө олон. Илангаяа колхозуудай бригаданууд, фермэнүүд дээрэ лекци үсөөнөөр уншагдана.

Обществын бодото гэшүүд ба мүрысэгшэ гэшүүд шэнэ, 1954 ондо худөө ажахын бүхы hалбаринуудые хүгжөөлгэдэ, культурые дэбжүүлгэдэ бүхы арга шадалаараа туhалха гэhэн зорилго урдаа табина.

Э. Вельвер, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бухэсоюзна обществын Кяхтын аймагай отделениин түрүүлэгшэ.

СУГЛААН БОЛОБО

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бухэсоюзна обществын аймагай отделениин (Бичура) тоосоото-hүнгүүлгын суглаан болобо. Жэлэй эхинhээ хойшо обществын гэшүүд ниитэ-политическэ, научно-популярна болон худөө ажахын темэнүүдээр 105 лекци уншаhан байна. Эндэ 21 гэшүүд тоологдоно, тэдэнэй 19-ниинь обществын бодото гэшүүд юм. Тус суглаан дээрэ обществын правлениин шэнэ хүтэлбэрилэгшэд hунгагдаа.

С. Федоров.

ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

Хүдөө ажахын эрдэмые түрүү дүй дүршэлые, колхозно үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгшэд

Закаменай аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гурбан жэлэй агрозоотехническэ курсануудай занятинууд эмхитэйгээр эхилээ. Колхознигууд хүдөө ажахын эрдэм мэргэжэлдэ ба агробиологическа наукын туйлалтануудаар ехэтэ һонирхоно, тиимэһээ занятинуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, хүдөө ажахын үйлэдбэриие эрхилхэ шэнэ методүүдтэ һурана.

Агрономическа группада арбан хүн һуралсана. Тэдэнэй тоодо таряанажалай, огородой бригадын бригадирнууд ба колхознигууд бии. Группые даагша агроном нүхэр Тармаева занятинуудые шадамаргаар эмхидхэжэ, һонирхолтойгоор хүтэлнэ. Нүхэр Тармаева занятинуудта һайнаар бэлэдхэдэг, тэдэниие таһалдалгүй, недели соо тогтоогдоһон үдэрнүүдтэ үнгэргэдэг байна. Занятинууд дээрэ колхознигууд хүдөө ажахые эрхилэлгын практика ба теориин шэнэ шэнэ һонинуудтай танилсана, сроохото, овощной ба техническэ культурануудай үндэр ургаса хуряаха түрүү методүүдые шудална. Нүхэр Тармаева наукын ба практикын туйлалтанууд тухай гансал хөөрэдэггүй, харин тэрэнээ Ждановай нэрэмжэтэ колхозой туйлалтанууд ба арга боломжонуудтай холбон харуулдаг байна.

Зоотехническэ группада занятинууд мүн лэ һайнаар эмхидхэгдэнэй. Энэ группада 20 колхознигууд һуралсана. Зоотехник нүхэр Утесов занятинуудые таһалдалгүйгөөр үнгэргэхэ ба курсантнуудай һайнаар хабаадалсаха ябадал туйлаа. Нүхэр Утесов занятинуудые сэхэ фермэнүүд дээрэнь үнгэргэнэ. Курсантнууд шухала хэрэгтэй литература ба бусад материалнуудаар хангагданхай.

«Боевик» колхоздо хүдэлмэрилдэг зоотехник нүхэр Н. Быченкын хүдэлмэриин дүй дүршэл ехэ һонирхолтой байна. Закаменай аймагта 1953 он болотор тугалнуудые эхэһээнь таһалан түлжүүлхэ метод хэрэглэгдээгүй байһан юм. Тэрээнһээ байтагай нютагай үүлтэрэй үнеэд тугалаа хүхүүлэн һаалгадаг байһан тула тугалнуудыень таһалан түлжүүлхэдэ үнеэд һаагдахагүй гэжэ хүдөө ажахын зарим мэргэжэлтэд баримталхые оролдодог байгаа. Гэбэшье, нүхэр Быченко зоотехническэ группада занятинуудые эмхидхэхэ зуураа, ахалагша һаалишан нүхэр Жабуеватай хамта энэ методые болотоор хэрэглэхэ гэжэ шиидэһэн байна. Нүхэр Жабуевагай гүүртэдэ (нютагай үүлтэрэй һү ехэтэй үнеэдһээ эмхидхэгдэһэн шэнэ гүүртэ) урда жэлын тугалаа хүхүүлэн һаалгадаг 8 үнеэдэй түрэһөөр һара үлүүтэй болобо. Үнеэдэй түрэн сагһаа тугалнуудыень амяарлажа, эхэнүүдһээнь ондоо тээ түлжүүлжэ эхилээ һэн. Түрүүшээр үнеэд тугалнуудаа һанажа һаалгадаггүй байгаа. Гэбэшье, гурба—дүрбэн үдэр соо иимэ һаалгада дадаад, 6—8 сүүдхэ үнгэрөөд байхада ямаршье гүй һайнаар һаалгадаг болоһон байна. Энэ хүдэлмэридэ ахалагша һаалишан нүхэр Жабуева ехэхэн оролдолго хэшээл гаргаа. Түрүүшын 2—3 үдэр илангаяа тэршээ, муу зантай үнеэдые үдэрэй таба—зургаа дахин һаадаг, хүхэ дэлэндэнь массаж хэдэг ба зүбөөр эдеэлүүлдэг байгаа.

Энэ методые нэгэ һара соо хэрэглээд байхадань, нилээд һайн үрэ дүн харуулба. Хэрбээ нёдондо эдэ үнеэдые тугалнуудһаань таһалангүй һаадаг байхадань, үнеэн бүхэн үдэртөө миил 2—4 литр һү үгэдэг байгаа һаа, мүнөө үнеэн бүхэн үдэрэй 6—8 литр һү үгэдэг болоо.

Мүн тугалнуудыншье һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Үнгэрэгшэ һара соо тугалнууд амидынгаа шэгнүүрые сүүдхэ соо 400 грамм нэмээхэ нормотой байгаа һаа, 450—500 грамм нэмээгээ. Амидынь шэгнүүрые хараадаа абажа, тугалнуудта һү уулгагдана. Тиихэдээ һүн 36—38 градус хүрэтэр бүлеэсүүлэгдэнэ. Гадна, үнеэд ба тугалнуудай хойноһоо харууһалга һайжаруулагданхай. Тогтоогдоһон үдэрэй гуримай ёһоор үнеэд эдеэлүүлэгдэдэг ба харууһалагдадаг байха юм. Жэшээнь, тусгаар тогтоогдоһон часта үдэрэй гурба дахин һаагдадаг, гурба дахин уһалагдадаг, 2 час 30 минутын турша соо газаагуур, һайн агаарта ябуулагдадаг, тусгаар часуудта эдеэлүүлэгдэдэг гэхэ мэтэ. Тэрэшэлэн үнеэдэй хүхэ дэлэнгэй хойноһоо харууһалгын гигиенэ (аршалга ба массаж хэлгэ) сахигдадаг, үнеэн бүхэнһөө гурба дахин һаагдаһан һүн амяар амяараа бүридхэлдэ абтадаг байха юм. Һаалишан нүхэр Жабуевагай гүүртэдэ байгша ондо бүхы 50 үнеэдынь иимэ методээр һаагдаха байна.

Тугалнуудые эхэһээнь таһалан түлжүүлхэ методэй үлүү һайн байһаниие ойлгоһон мүн энэ колхозой ахалагша һаалишан Мидык Соктоева «өөрынгөө гүүртэдэ энэ шэнэ метод хэрэглэхэмни» гэжэ группынгаа заняти дээрэ мэдүүлээ. Тэрэнэй гүүртэдэ үнеэдынь декабриин тэнгэһээ хойшо түрэжэ эхилхэнь. Колхозой бусадшье һаалишад энэ методэй үлүү һайн байһаниие ойлгожо эхилбэ.

Нүхэр Быченко гансашье үнеэдэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, үүлтэрыень, харууһалга ба эдеэлүүлгыень һайжаруулха талаар бэшэ, мүн хони, гахай, адуу мори ба шубуу үсхэбэрилгын талаар шэнэ шэнэ дурадхалнуудые оруулдаг. Нүхэр Быченко олон жэлдэ хүдэлмэрилһэн дүршэл ехэтэй зоотехник юм. Гансахан Закаменай аймагта 18 үлүүтэй жэл хүдэлмэрилхэ зуураа аймагай малшадай дунда тон хүндэтэй болонхой. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг зоотехническэ группын занятинууд ехэ һонирхолтойгоор, харуулан ойлгуулха материалтайгаар, практикагай холбоотойгоор, үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг. Курсада ябагшад бултадаа занятинуудтаа дуратайгаар ерэдэг. Илангаяа һаалишад Жабуева, Соктоева, Абидуева, ОТФ-е даагша Базаров, хонишод Мункожапова, Лайжитов болон бусад занятинуудтаа эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Ноябрь һарын турша соо табан заняти үнгэргэгдөө.

Нүхэр Быченко гансашье хүдөө ажахын эрдэм пропагандировална бэшэ, мүн малшадай дунда агитационно-ниитын ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые, мүн удаань хүдөө ажахын талаар гараһан парти ба правительствын тогтоолнуудые тайлбарилна.

Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гарахаһаа урда тээ нүхэр Быченко аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин зоотехнигээр хүдэлмэрилжэ байгаа. Теэд, эндэ байхадаа малажал хүгжөөлгөөр нэгэ колхоздо бодотоор хүдэлмэрилжэ, тэрэ хүдэлмэреэ эсэстэнь хүргэхэ аргагүйдэдэг һэн. Харин сентябрьска Пленумэй тогтоолой гараһанай һүүлээр партиингаа уряагаар нүхэр Быченко «Боевик» колхоздо ошожо хүдэлмэрилхэ дуратай байһанаа мэдүүлээ. Тэрэнэй урда тээ өөрынгөө хэһэн хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые харадаггүй, харин тоо мэдээнүүдые суглуулжа һуудаг байһан аад, мүнөө колхоздо ехэхэн хүдэлмэри хэжэ ба өөрынгөө хэһэн ажалай үрэ дүнгүүдые үдэр бүри хаража, ниитын хэрэгтэ өөрынгөө бүхы хүсэ шадал, эрдэм мэргэжэл ба дүй дүршэлые хандуулжа, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар парти ба правительствын хараалһан хэмжээ-ябуулгануудые бодотоор бэелүүлхын түлөө үсэд шангаар хүдэлмэрилжэ байна.

Хүдөө ажахын пропаганда, түрүү дүй дүршэлэй ба наукын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ хадаа хүдөө ажахые эрхилэлгын таһаршагүй хубинь байха ёһотой гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол соо онсо тэмдэглэгдэһэн байгаа. Теэд имагтал агро-зоотехническэ гурбан жэлэй курсануудай хүдэлмэриин имагтал һайнаар эмхидхэгдээд байгаа һаа, колхознигуудай хүдөө ажахын эрдэм мэргэжэл шудалжа, тэрэнээ колхозуудай хүдэлмэриин практикада үргэнөөр хэрэглэдэг байгаа һаа, энэ туйлагдажа шадагдаха байна.

Зоотехнигүүд нүхэд Быченко ба Утёсовой, агроном нүхэр Тармаевагай хүдэлмэри хадаа колхознигуудай һуралсалые жэшээтэ һайнаар эмхидхэлгын ба колхозуудта ажалай түрүү методүүдые нэбтэрүүлгын жэшээ болохо байна.

С. Попов.

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААХЫН ТҮЛӨӨ

Бичурын аймагай «Заря коммунизма» колхозой һүнэй-товарна фермын һаалишан Анна Конова һү һаалгаар жэлэйнгээ түсэб 8 һарын туршада дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур һү һаажа байна.

Нүхэр Конова даажа абаһан үнеэдээ һайнаар харууһалжа, тарган тобироор ондо оруулдаг юм. Тэрэнэй ашаар хабарай шэмэрүүн үедэшье ехэ һү һааһаар байдаг. Мүнөө нүхэр Конова бүри ехэ һү һаахын тулада хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллажа байна.

А. Корытов.

Колхозно тосхоной хүгжэлтэ

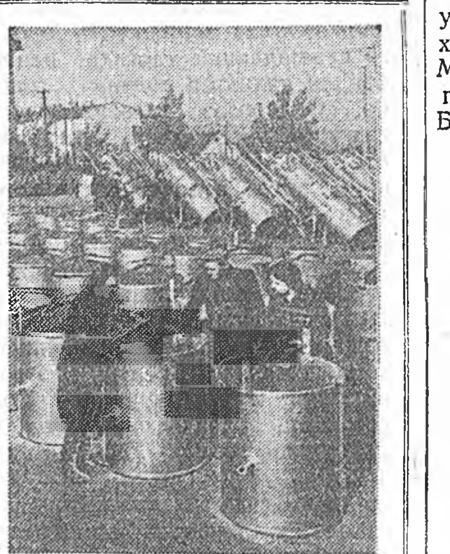
Бичурын аймагай Бага-Куналей тосхон түргэн урасхалта Хёлго мүрэнэй эрьедэ, үзэсхэлэн гоё газарта байдаг. Тосхоной ажалшад революциин урда тээ балар харанхы байдалда ажаһуугша һэн. Советскэ засагай жэлнүүдтэ энэ тосхон танигдашагүй болотороо хубилаа.

1930 ондо энэ тосхондо анха түрүүн колхозой байгуулагдахада колхоздо таряанажалай нэгэ бригада, малажалай нэгэ фермэ байһан юм. Тиихэдэ колхоздо оройдоол 60-аад колхознигууд байгаа. Мүнөө эндэ Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель оршоно. Энэ колхоз аймаг соогоо томохон колхозуудай нэгэн юм.

Тэндэхи колхознигууд болон механизаторнууд партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые дүүргэлтэ болгохын зорилгоор мүнөө эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Тосхоной дунда һургуулида нютагай колхознигууд, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай 700 шахуу һурагшад һурана. Энэ һургуулида мүнөө дээдэ болон дунда эрдэмтэй багшанар ажаллана.

Бага-Куналей тосхон жэл ерэхэ бүри болбосон, культурна түхэлтэй колхозой центр боложо байна. Мүнөө эндэ хүдөөгэй клуб, амбулатори, почтын отделени хүүгэдэй байшан, библиотекэ бии. Айл бүхэндэ электрын гэрэл ялардаг, радио дуугардаг болоо.

В. Борисов.

«Львовсельмаш» гэжэ хүдөө ажахын машинануудай Львовско завод малажалай фермэнүүдтэ нүүдэл кормозапарнигуудые ба садта тракторaар уһа сасаха машина бэлэдхэнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолоор зоригжуулагдаһан предприятиин коллектив жэлэй программые декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 350 кормозапарник үгэхэ гэһэн уялга абаа. Энэ жэлдэ машина бүтээгшэд бүхы дээрээ 15 мянга гаран кормозапарник орондоо үгэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа наада захада) заводой диспетчер И. Н. Галаха, хабсаруулгын цехын начальник Р. М. Завербный, бэлэн продукци тушаан абаха контролер техник А. В. Жукова «ЭК—1,0» гэжэ бэлэн кормозапарнигуудые хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Сатирын БУЛАН

Салин гэхэдэ—избач, ажал гэхэдэ—шабаш

Ахын аймагай Орлигой сомоной «Улаан малшан», «Улаан Шарза», «Ким», Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта яһала уужам, шэнэ баригдаһан клубууд бии юм. Зүгөөр мүнөө үедэ тэдэнэр ямар байдалда байна хаб гэжэ һонирхоё... Эдэ байшангуудай ханануудай забһараар үбэлэй хүйтэн һалхин шууяса үлеэнэ. Сонхонуудынь сэн бүн болошонхой, орошогүй бүтүү ой тайгын зурагуудые ямар нэгэн уранзураашын зорюута һылэһэн шэнги харагдана. Газаань нэгэшье сусал түлеэн байхагүй. Үүдэндэнь томо алаг гү, али жэбэршэһэн хара суурга үлгөөтэй, «эзэмни үгы, эндэ бү орогты» гэһэндэл һахижа байдаг.

Гэхэтэй хамта, тус сомоной Советтэ 1952 оной эхинһээ хойшо Радна Базаров избачаар хүдэлмэрилдэг гэжэ тоологдоно. Энэ ажалда томилогдоһонойнгоо һүүлээр нүхэр Базаров «Улаан Шарза» колхоздо гэр малаараа нүүжэ ошоһон юм гэдэг. Тэрэ сагһаа хойшо мүнөө хүрэтэр хоёр жэл болобо. Иигээд байхада хоёр жэл соо хэһэн ажал тухайгаа нүхэр Базаровые хөөрэжэ үгэгты гэжэ гуйха хэрэгтэй. Зүгөөр энэ эрилтэ табихынгаа урда тээ нэгэ һонирхолтой ушартай дайралданабди. Юуб гэхэдэ, «Улаан малшан», «Ким», Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд мүнөөдэр болотор нүхэр Базаровые танихагүй байшаба.

—Үгы юрэдөө энэ яагаа хэнтэй ушар гээшэб?—гэжэ «Ким» колхозой МТФ-е даагша нүхэр Г. Базаров хэлэнэ. — Би янар нёдондо манай сомондо Базаров гэдэг избачын ерэһэн тухай дуулаа һэм. Хоёр жэл соо энэ нүхэр манай колхозой центр хүрэжэ шадаагүй гээшэ гү. Тэрэ юрэдөөл гэрһээ холо гараха дурагүй хүн гээшэ алтай.

Нүхэр Базаров байһаншье колхоз дээрээ ажалшадай дунда ниитэ-ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулнагүй, ханын газетэнүүд болон «дайшалхы хуудаһануудые» гаргалсанагүй. Харин уранһайханай самодеятельность тухай бүри үгэшье дуугаралтагүй. Нүхэр Базаров зун болоходо ута сагаан урга бариад лэ, Жомболог голой эрьедэ загаһа агнажа һуудаг. Хабар, намартаа шубуу шонхор бэдэржэ нэрбэдэг. «Сүлөөтэй саггаа» колхоздо хүлһөөр ажал хэлсэдэг байха юм.

Эдэ бүхы «ажалайнгаа» түлөө нүхэр Базаров һара бүхэндэ алдангүй салин хүлһэ абажа байдаг. Аймгүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр С. Тырхеев дурсагдаһан колхозуудта клубууд бараг һайнаар хүдэлмэрилнэ гэжэ тоолоод, избачта ямаршье эрилтэ табингүйгөөр, һанаа амархан һууджа байдаг.

Ажал хэдэггүй избач Базаров хэды болотор гэрээ һахиха юм?

Д. Саянов.

Бани соо

Бичурын аймцентрын бани соо һуужа бэеэ угааха һандалинууд үмхиржэ муудашоо. Теэд тэдэниие заһуулхын тула ямаршье хэмжээ абтанагүй.

Бичурын халуун бани соо
Бэеэ угаажа байбабди.
Дулааншь гээшэнь тэнсэлгүй,
Зохидшь гээшэнь аргагүй...
Һүй! Юумэн наяршаба!
(Һууһан минии һандалиин
Һула байһан нэгэ хүл
Һугаран доошоо унашаба).
Шабага улаан бэеэрээ
Шала дээгүүр шарбашабаб.
Шал нойтон газар дээрэ
Шалд байса һуушабаб.
Аймшагтай шанга наяраанһаа
Айжа сошоһон нэгэ үбгэн
Амаяа барижа шадангүй
«Арьяа баалаяа» дурдажархиба.
Хүл гараа гэмтээгүймни
Харин болоо гээшэ бэзэ.
Банида орохоёо ерэһэн аад
Больницада ороогүйм болоо бэзэ.

Д. Улзытуев.

Колхознигуудта кино үсөөн харуулагдана

Баргажанай аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһагай нүүдэл киногой механигууд колхозуудта кино харуулха графигаа сахидаггүй байна. Баянголой сомоной Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай ажалшадта кино үнинэйшье саг соогоо харуулагданагүй. Тус колхозуудай центрһээ холо байдаг малажалай ба таряанажалай бригадануудта нүүдэл кино хаа яа асарагдана.

Киномеханигууд Иванов, Корнаков гэгшэд эндэхи ажалшадта кино харуулха уялгаяа дүүргэнэгүй. Тиимэһээ сентябрь, октябрь, ноябрь һаранuудта нэгэшье кинокартина бригаданууд ба фермэнүүдтэ харуулагдаагүй.

Кинокартина хаа яа асаратдахадаа ехэ муутаар харуулагдадаг, заримдаа оройдоо харуулагдадаггүй байна. Жэшээлхэдэ, ноябриин эсэстэ «Три товарища» гэжэ кинокартина Баянголой сомоной хүдөөгэй клубта харуулагдахаяа асарагдаһан юм. Киноаппарадай заһабарилагдаагүй дээрэһээ кино хараха гэжэ ерэһэн хүнүүд хоёр час үлүүтэй дэмы хүлеэһэн байна. Энэ картина хэдэн үдэрэй турша соо харуулагдаагүй. Иимэ ушарнууд нэгэнтэбэшэ үзэгдэнэ.

Кино харуулгые һайжаруулха хэмжээ хэзээ абтаха юм?

Б. Ширеторов.

ГЭРЭЛТЭ ЗАМУУД

Румыниһаа ерэһэн бэшэг

Боярска Румыниин архивууд соо элдэб документнүүд үлэнхэй. Эдэ документнүүдэй мүр бүхэнһөө буржуазно-помещигүүдэй правительствын гэмээр аюулта байдалда ороһон залуу хүнүүдэй зобоһон, тулиһан абянууд соностоно.

«Ехэ үрэдэ орошообди; ростовщигууд зобооно. Тэсэхэ аргамнай һалаа. Саашаа юушье хэхээ мэдэнэгүйбди». «Үлэсэжэ үхэнэбди, хубсаһа хунаргүйбди, хуби заяагүйбди; үхибүүднай хүл нүсэгэн, манда нэгэшье сагаа мүнгэн үгы»—эдэ үгэнүүд 1932 оной бүхы үбэл соо салин хүлһэ абаагүй Хунедоарын багшанарай ба Тутовско уездын тосхонуудай хүн зоной бэшэгүүдһээ абтаа.

Вузуудта орожо шадаһан залуушуул уршагтай, хүшэр хүндэ байдалтай мүн лэ дайралдаба. 1936 ондо «Универсул» газетэдэ хоёр студентын иимэ бэшэг тунхаглагдаһан юм.

«Гартабигша студентнүүд бидэнэр университет дүүргэхэдээ манай олохон нүхэдтэй тохёолдодог, полицейскэ гү, али түмэр замай кондуктор гэхэ мэтэһээ ондоо ямаршье тушаалай магад олдохогүй байбашье һаань, университетскэ курсаяа дүүргэхэ аргатай болохын тулада доро дурсагдагша шүлэгүүдые нэгэ лейгээр худалданабди».

Имагта гансал эрхэ—үлэсхэлэнтэ байдалһаа боложо хэмһээ урид үхэхэ эрхэ хангагдаһан дипломтой «хара костюмтай гуйраншад» гэжэ урдандаа нэрлэгдэдэг эдир хүбүүд, басагадые университедһээ гарахалаарнь «интеллектуальна хүдэлмэригүйдэлгэ, теоретическэ эрдэм болбосоролой демпинг тухай буржуазна прессэдэхи шууяан, туберкулез гэхэ мэтэ зүйлнүүд угтадаг ба ажабайдалда үдэшэдэг байһан юм.

Эдэ бүгэдэнь румынска залуушуулай мүнөөнэй байдалһаа тад ондоо байна бшуу! Хүдэлмэришэнэй парти, арадай демократическа байгуулалта залуушуулай үмэнэ заха хизааргүй үргэн зам, гэрэлтэ перспективэ нээгээ. Залуушуулай творческэ үүсхэл эдэбхинь, зоримгой ухаан бодол ба ажал-ябуулгань, халуун патриотизмынь оронао танигдахаар бэшэ болотор хубилган байгуулжа байгаа социализмын барилгануудай агууехэ хэрэгүүдтэ бүрин харагдана.

...«Биказай булагууд» гэжэ Румынска Карпатадахи мэдээжэ хадын хабшалнуудые нэрлэдэг. Энэ хадын хабшалнууд руу наранай гэрэл туяан хаа яа ородог юм. Тарганһан фабрикантнууд, помещигүүд, биржэвэ спекулянтнууд, авантюристнүүд толгой эрьемэ үндэр амба шулуунуудые харахадаа, оёоргүй дороһоо соностоһон уһанай урасхалай харьялхые амяа татан шагнаархажа, ай ой гэһээр энээн худар урдандаа мүргэл хэхээ ерэдэг байгаа. Энээнһээ ехэ юумэдэ ухаа бодолыншье хүрэдэггүй байһан юм.

Мүнөө хүдэлмэришэнэй партиин ба румынска арадай дура хүсэлөөр Биказын хадануудта орон доторынь эгээл томо, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ гидроэлектроцентраль баригдажа байна. Бурьялжа байһан богоһонууд дээгүүрнь богонихон плодуудай эршэгэнэн гарадаг түргэн гол коллективэй хүсэндэ диилдэжэ байна. Олохон газарнуудаараа энэ гол түмэр бетонно хүүргэнүүдээр бүһэлэгдөө, тэрэнэй эрьень гранидаар ба асфальтаар хушагдана. Цементнэ ба автобетонно заводуудай корпусууд баригдаа, ерээдүйдэ далайн оёор болохо газарһаа нүүжэ ерэһэн таряашадай таатай зохид сагаан гэрнүүдһээ бүридэһэн тосхонууд бии болоо.

Тэһэрэлгэнүүдһээ агаар доһолно: плотинын асари ехэ бетонно барилгын тулгалаад байха айхабтар үндэр хабсагайнууд таһар удар татагдана. Энэ голой хоёр эрьедэхи хадын ташалангуудһаа 15—20 метр зузаантай шорой малтагдаба.

Энэ гол зүүн эрьеһээ түригдэнхэй. Энээнэй саада тээ голой оёорһоо аяар доро гүнзэгыдэ экскаваторнууд платформонуудта шорой обоолон түршэгэнэнэ. Элһэ шорой ашаһан эшелонуудые жүдхэһэн паровозууд шэхэ дүлиирүүлэн хуугайлна. Насосно станцинууд нэбтэрэн ороһон уһые һөөргэнь Бистрица гол руу хаяна.

Голой баруун эрьедэ баригдажа байһан плотинын барилгын участогай начальнигаар тэгшэ сэбэр, үндэршэг бэетэй, залуу наһанай Майер Франчиск—утемист (ажалша залуушуулай Союзай гэшүүн) хүдэлмэрилнэ. Хүри улаан нюуртань уриһан аад, зол жаргалтайгаар энеэбхилһэн хоёр ехэ нюдэн ялалзана. Майер Франчиск хадаа дипломтой «хара костюмтай гуйранша» бэшэ. Майер Франчиск—барилгын участогай эзэн, залуу барилгашадай ехэ коллективэй хүтэлбэрилэгшэ мүн.

Яссыдахи политехническэ институтда үшөө һуража байхадаа Майер Франчиск зунайнгаа каникулай үедэ Салва-Вишеу гэжэ залуушуулай түмэр замай барилгада һайн дураараа хабаадаһан байна. Удаань Франчиск эндээ инженерээр ерэжэ, 30 метр үндэртэй түмэр-бетонно тулгануудые байгуулаад, тэрээн дээрэ зуугаад метр утатай хүүргэнүүдэй түмэр конструкци тодхоогоо. Биказда гидроцентраль байгуулха тухай соносхогдоод байхада, Франчиск дэлхэй дээрэ эгээн үндэр газарта баригдаха плотинануудай нэгэнэй барилгада хабаадалсаха тухай һанаата болон һүниндөө унтадаггүй байгаа.

Теэд яагааб? 24 наһатай румынска хүбүүнэй зоримгой һанаашалгань бэелүүлэгдээ: Франчиск хүтэлбэрилэгшэдэйнь нэгэн боложо, тус барилгада ерэбэ. Франчиск даалгагдаһан хэрэгээ һайнаар дүүргэнэ. СССР-тэ һуража инженер гэһэн диплом абаһан залуу инженер Михай Постельник тэрээндэ туһална. Хабсагайн бүхы табан табсангуудта тэрэнэй дурадхалаар цикличностиин график бэелүүлэгдэнэ. Аюулгүй байхын тулада бригаданууд шахматна гуримаар ажаллана. Эндэхи участок дээрэнь Советскэ Союз дотор проектировалэгдэһэн ба шэнэ советскэ техникээр зэбсэгжэгдэһэн, орон доторынь эгээн томо автобетонно завод байгуулагданхай. Энэ заводые хангажа байһан 39 хүн 4 мянган хүдэлмэришэдэй хэхэ хүдэлмэриие бэлэхэнээр бүтээжэ шадаха байна. Хэдэн зэмснарядууд ба экскаваторнууд тус заводто хэрэгтэй түүхэй эдүүдые голой оёорһоо малтажа абадаг болохо байна. Быстрица дээгүүр кабелькранууд татагдажа, плотинын фундамент табиха газарта бетон зөөжэ асарха юм.

—Барилга дээрэ ехэ һонирхолтой байна, гэртээшье ошохо дуран хүрэнэгүй!—гэжэ Франчиск үнэн зүрхэнһөө хэлэнэ. Тэрээнэй хэлэһэн үгые түмэршэ дархан Георге Константин зүбшөөнэ. Георге Константинай бригада залуушуулай ба студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн IV фестивальда зорюулан, түхеэрэлгэнүүдые заһабарилха жэлэйнгээ даабариие болзорһоонь урид дүүргэһэн юм.

...Ногоон модотой хаданууд Бистрицые бүхы талаһаань хүреэлэнхэй. Ойро зуура шэмээгүй болоод байхада нарһа модоной шууяхань дуулдадаг, арюухан тунгалаг агаар һэбшээлэн, хадын сабшагдаагүй ногооной ба сэсэгүүдэй арюун үнэр барилгашадта анхилна. Хадын ташалангуудай нэгэндэ «Залуушуулай барилга» гэһэн бэшэлгэ харагдадаг. Тэндэ Румыни соохи эгээл ехэ тоннельһээ гараһан газар эхилдэг. Техническэ ехэ бэрхэшээлнүүдые зүрхэтэйгөөр дабажа гараһан залуушуул тоннелиин нүхые хэнэ.

Бидэнэр тоннельнэ хүдэлмэринүүдэй начальник, инженер коммунист Штефан Николае гэгшэтэй удаан хөөрэлдэшөөбди. Штефан Николае—хурса һахалтай ба үндэр магнайтай, интеллигентнэ түхэрэен нюуртай, нюдэндөө шэлтэй хүн байна. Модошо дарханай хүбүүн гэжэ хэн мэдэлэйб? Николаегэй эсэгэнь энэ барилгада хүдэлмэрилнэ. Румыниие советскэ сэрэгүүдэй сүлөөлһэнэй һүүлдэ Штефан бухарестскэ политехническэ институдые дүүргээ, тиимэһээ хаана хүдэлмэридэ орохо тухайгаа сэдьхэлээ зобоогүй. Арадай засаг Штефаниие ехэ харюусалгатай хэрэгтэ табиба. Бумбешть-Ливезениин залуушуулай барилга дээрэ Штефанай ерэхэдэнь, гранитна хабсагайнуудта тоннельнүүдэй нүхэ гаргаха ажал тэрээндэ даалгагдаа.

Туйлай ехэ даралтаһаа боложо, нэгэ багахан участогта хоёр дахин хадань доошоо һууж, тулгануудыень низа дараһан байна. Залуу инженер Штефан Николаедэ хүндэ участок үгтөө. Тоннелиин нүхэ малтажа байхадаа бетонировалгада бэлэдхэхэ, фундаментдань бетон табиха гэжэ Штефан Николае шиидэбэ. Энэнь хүдэлмэриингөө темпые хоёр дахин түргэдхэхэ арга олгобо. Энээнэй ашаар, тоннелиинь болзорһоо 5 үдэр урид байгуулагдаа. Энэ түрүүшын бэрхэшээлтэй һургуули ба тэрэнэй үнэтэ дүй дүршэлынь хожомоо Штефанда туһа үзүүлбэ. Ажалай ордентой болоһон залуу инженер Биказдахи шэнэ барилгада ерээ һэн. Гэмшэгшэд ба маргагшадһаа коллективэй администрациие сэбэрлээд, Биказада ёһото гурим байгуулаад байхадань, ажал хэрэг һайжаржа эхилээ. Энэ барилгада хэдэн мянгаад эдир залуу хүбүүд, басагад ажаллахаяа ерээ. Тэдэнэр барилгын хүдэлмэридэ дайшалхы шэнэ хүсэ нэмээгээ, мурысөөнэй түгые улам дээшэнь үргөө, зоримгой творческо үүсхэл эдэбхи гаргадаг байгаа. Зуугаад коммунистнууд ба ажалша залуушуулай Союзай гэшүүд хадаа тоннелиин нүхэ гаргагшад (проходчигууд), бетонщигууд болоо.

—Биказдахи барилгые залуушуулай барилга гэжэ соносхогдоһонһоо хойшо,—гэжэ Штефан хэлэнэ,—тоннелиин нүхэ малтаха хүдэлмэриин хэмжээн 2—3,5 дахин ехэ болоо. Залуу инженернүүд Рошу Аурел, Ионице Николае ба бусад намда һайнаар туһална.

Ребега Василе гэгшын үйлэдбэриин ургалта үльгэр жэшээ болоомоор. Ребега Василе тон һаяхан хонишон байһан юм. Теэд мүнөө проходчигуудай бригадые толгойлно. Тэрэнэй бригада даалгабаряа саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ, барилгын ажалша залуушуулай Союзай

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

Металлургнуудай ба машина бүтээгшэдэй болохоёо байгаа уласхоорондын конференциин урда тээ

ВЕНА, декабриин 12. (ТАСС). ВФП-гэй секретариадай мэдээсэhэнэй ёhоор, металлургическа ба машина бүтээлгын промышленностиин ажалшадай профсоюзуудай уласхоорондын нэгэдэлэй (ВФП-гэй үйлэдбэриин таhаг) бюрогой захиргаанай заседани Венэдэ болоо гэжэ ВФП-гэй секретариат мэдээсэнэ. Бюро хадаа болохоёо байгаа конференциин хүдэлмэридэ хабаадаха гэhэн уряатайгаар бүхы дэлхэйн металлургическа ба машина бүтээлгын промышленностиин конференцие 1954 оной июлиин 3—7-до зарлаха гэhэн шиидхэбэри батапан абаа. Тус конференциин зүблэхэ зүйлдэ иимэ гол асуудалнууд оролсоо гэбэл:

1. Ажабайдалай ба ажалай эрхим hайн условинуудай түлөө, эб найрамдалай түлөө. Металлургическа, машина бүтээлгын промышленностиин ажалшадай профсоюзуудай уласхоорондын нэгэлэлэй ажалябуулга.

Пакистано-американска сэрэгэй пакт Дунда Востогой ба Зүүн-Урда Азиин бүхы оронуудта аюул тохёолдуулна

Джамму ба Кашмирай учредительнэ суглаанай түрүүлэгшын мэдүүлгэ

ДЕЛИ, декабриин 12. (ТАСС). «Пакистан Таймс» газетын мэдээсэhэнэй ёhоор, Джамму ба Кашмирай учредительнэ суглаанай түрүүлэгшэ Гулям Мохаммед Садык Дажаммуда үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ: «Пакистано-американска пакт Азиин оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ баруун гүрэнүүдэй hамаархаха аюул тохёолдуулна. Энэ аюулые буруушаан шүүмжэлхын тулада Индиин, Пакистанай ба Азиин бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ баруун гүрэнүүдэй хамаархалгын аюулые бии болгохо байна. Энэ аюулые Индиин, Пакистанай ба Азиин бусад оронуудай буруушаан шүүмжэлхэ саг мүнөө ерээд байна».

Пакистано-американска сэрэгэй пакт хадаа Дунда Востогой ба Зүүн-Урда Азиин хүршэ бүхы оронуудта аюул тохёолдуулна гэжэ тэмдэглэбэ.

США-гэй ба Пакистанай хоорондохи сэрэгэй хэлсээе Пакистанай олониитэ буруушаана

КАРАЧИ, декабриин 12. (ТАСС). Карачиин студентнүүдэй организацинуудай хамтын комитедэй ээлжээтэ бэшэ заседани hаяхан болоо. «США-гэй ба Пакистанай хоорондо болоhон хэлсээнүүдэй үндэhөөр тус орон дотор тохёолдоhон оршон байдалые хараадаа абажа,—гэжэ тус комитедэй абаhан резолюци соо хэлэгдэнэ, — правительство хадаа өөрынгөө политика тухай тодорхойгоор мэдүүлхэ ёhотой. Ямаршье фронтой сэрэгэй союзуудта Пакистанай сэхэ гү, али тойруугаар хабаадалгань ороной хүгжэлтын интересүүдтэ hаад хэнэ гэжэ пакистанска студентнүүд правительствода мэдүүлхэ хүсэлтэй байна. Тус резолюци нейтралитедэй политика ябуулха гэжэ правительствые уряалба.

Карачида болоhон пресс-конференци дээрэ Синд провинциин таряашадай комитедэй түрүүлэгшэ Кази Фаиз Мохаммед хадаа бүхы оронуудтай хани барисаата харилсаа правительствын байгуулхые, нейтралитедэй политика ябуулхые эрибэ. Бэлэдхэгдэжэ байгаа пакистано-американска сэрэгэй союзые шэнжэлхэ зуураа, Кази Фаиз Мохаммед хадаа США-тэй сэрэгэй союз баталхадаа Пакистан «өөрынгөө хүзүүндэ богоолшолгын гэнжэ углана» гэжэ мэдүүлбэ.

Афганистанай гадаадын хэрэгүүдэй министрын мэдүүлгэ

ПАРИЖ, декабриин 12. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондент Кабулhаа иигэжэ мэдээсэнэ:

Франс Пресс агентствын корреспондентдэ мүнөөдэр Афганистанай гадаадын хэрэгүүдэй министр Наим-Ханай мэдээсэhэнэй ёhоор, хэрбээ Пакистанда США-гэй зүгhөө сэрэгэй туhаламжа үзүүлээ hаань, энэ хадаа мүнөөнэй оршон байдалда Афганистанда аюул тохёолдуулха гэжэ харагдаха байна. Кабулда ерээд байха үедэнь, США-гэй вице-президент Никсонтой энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдээгүй гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Пакистантай Афганистанай харилсаанууд hайжараа гэhэн мэдээсэлнүүдые Найм-Хан буруушааба. Гэбэшье, тэдэ хадаа тэдэ харилсаа hайжаруулха гэhэн Афганистанай ехэ дура хүсэлэнгые мэдүүлбэ.

Эб найрамдалай түлөө немецкэ тэмсэлшэдэй съезд дүүрэбэ

БЕРЛИН, декабриин 12. (ТАСС). Эб найрамдалай түлөө немецкэ тэмсэлшэдэй съездын түгэсхэлэй заседани мүнөөдэр Веймарта болобо. Съездэ хабаадагшад немецкэ арадта хандаhан хандалга баталан абаа.

Веймар, Галль, Бранденбург, Лейпциг ба республикын бусад томо городуудта ажалшадай демонстрацинууд, митингнүүд съездын хүндэлэлдэ болобо.

Уласхоорондын шэнжэлэл

БАРУУН ГУРБАН ГҮРЭНЭЙ БЕРМУДСКА ЗҮБЛӨӨН

Американска тибhээ холо бэшэ газарта Атлантическа океанда байдаг Бермудска аралнууд дээрэ hаяхан США-гэй, Англиин ба Франциин правительствонуудай толгойлогшонорой зүблөөн болобо. Баруун гурбан эдэ гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд ба олон шэнжэлэгшэд, зүблөөндэ хабаадалсаба.

Тон нюуса оршон байдалда үнгэрhэн эдэ хэлсээнүүдэй ябаса ба дүнгүүдые шэнжэлхэ зуураа, гадаадын хэблэл зүбшэн хэлсэгдэжэ байhан олохон асуудалнуудаар бермудска зүблөөндэ хабаадагшадай хоорондо ехэ зүрилдөөнүүд гараа гэжэ заана. Французска хэблэлэй тодорхойлhоной ёhоор, энэнь «өөрынгөө нэрэ нэрлэхэ зориггүй байhан политикын зэбсэг болоhон баларданги удхатайгаар» зохёогдоhон зүблөөнэй коммюнике доторшье тэрэшэлэн харагдана.

Гэбэшье, «хүсэнэй политикада» зорюулагдаhан хуушан хараа бодолые тэдэнэй түгэсхэлэй коммюникегэй баларданги, бүдэхи удхатай мэдүүлэлнүүд соо харахада амархан байна. Зүблөөндэ хабаадагшад өөрынгөө хүсые (сэрэгэй хүсэн хараада абтана) «Эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай найдабари» мүн гэжэ тоолоно гээд коммюнике соонь тэмдэглэгдэнэ. «Энэ хүсые hайжаруулха зорилготой» оролдолго саашадаашье гаргаха hанаатай байhан тухайгаа тэдэнэр соносхобо. Ондоогоор хэлэхэдэ буу зэбсэгүүдые улам ехээр, яаралтайгаар бэлэдхэжэ үргэлжэлхэ гэhэн болоно. Хойто атлантическа договор (энэ договорой ёhоор США түрүүтэй капиталистическэ 14 гүрэн агрессивнэ сэрэгэй союз байгуулаа) зүблөөндэ хабаадагшадай политикын үндэhэниинь гээшэ, тиимэ «хэбээрээ үлэнэ гэжэ коммюнике соо тэмдэглэгдэнэ. Зүблөөн дээрэ харгдаhан асуудалнууд коммюнике соо саашаа тоологдоно. Эдэ асуудалнуудай тоодо: Германи тухай асуудал, «европейскэ хамгаалгын нэгэдэл» гэдэгэй, тайлбарилан хэлэхэдэ, «европейскэ армиин» хүби заяан тухай асуудал, Дальна Востогой проблемэнүүд оролсоно.

Бермудска зүблөөндэ хабаадагшад ехэ зүрилдөөнүүдэй гараhан ушарhаа, орёо хүндэ үсөөхэн тэды асуудалнуудаар шиидхэбэри гаргаба гэжэ зонхилхы нюурнуудта дүтэ байдаг буржуазна олохон газетэнүүд, жэшээлхэдэ, лондонско «Таймс» газетэ мэдэрнэ. Американска хэблэлэй мэдүүлгэнүүд мүн лэ тиимэ тобшолол хэнэ. Газетнэ трестын корреспондент Скриппс-Говард Шекфорд иигэжэ бэшэнэ: «Гүрэнэй ажал-ябуулагшадай дундаhаа хэниишье өөрынгөө хүсэhэн юумые бермудска зүблөөн дээрэ туйлажа шадаагүй... Французууд бусадhаа эгээн бага юумэ туйлаад, гэртээ хариба... Уулзалгын болоhон газарые тойруулан хадхуууртай проволокоор бариhан хашаанай саанаhаа нэбтэрэн гараhан мэдээнүүд бүхы талануудай урмаа хухарhан тухай гэршэлнэ. Американецууд Черчиллие гэмнэнэ, англичанинууд Эйзенхауэрые гэмнэнэ, тиин Черчилль, Эйзенхауэр хоюулан французуудай баримталhан хараа бодолдо гомодоно, тэдэниие гэмнэнэ».

Дүрбэн гүрэнэй түлөөлэгшэдэй зүблөө зарлаха тухай советскэ дурадхалые баруун гурбан гүрэнэй абалга хадаа бермудска зүблөөн дээрэ туйлагдаhан гансахан бодото ба тодорхой дүн байгаа гэжэ гадаадын хэблэл бүхыдөө шахуу тоолоно.

Гэбэшье, эндэ нэгэ нилээд шухала ушар байдалые хараадаа абаха хэрэгтэй. Гадаадын хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, бермудска зүблөө түсэблэхэдөө, американска дипломати дүрбэн гүрэнэй зүблөө зарлаха тухай асуудалые огто тоодо абахагүй, мүн энээниие хэхэ гэжэ бусад хабаадагшадые баалаха hанаатай байhан юм. Уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулхын тулада хэлсээ хэжэ, уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэ зорилгоор Советскэ Союзтай уулзаха дурагүй байhан ябадалаа далдалхын тула, американска зонхилхы нюурнууд Советскэ правительствын ноябриин 3-най нотые хазагайруулхые оролдобо. Имагтал энэ зорилгоор, тэдэнэр дүрбэн гүрэнэй зүблөө зарлаха ябадалhаа Советскэ Союзай арсаhан хэбэртэй пропагандистска худал суурхал тарааhан байна.

«Европейскэ хамгаалгын нэгэдэлэй», тайлбарилан хэлэхэдэ, hэргээн байгуулагдаhан гитлеровскэ армиин тухэлтэй гол сохилтын хүсэтэй «европейскэ армиин» бодото дээрээ байгуулагдаагүй сагта, США-гэй зонхилогшод Советскэ Союзтай уулзаха дурагүй байна гэжэ «Чикаго Дейли Ньюс» газетэ энээн тушаа эли тодоор бэшэбэ.

Гэбэшье, 4 гүрэнэй зүблөөндэ үнэхөөр эсэргүүсэгшэдэй худал баримтануудые элируулhэн Советскэ правительствын ноябриин 26-най нотын hүүлээр, өөhэдынгөө оронуудай олониитын hаналые тоохо баатай болоhон Англиин ба Франциин түлөөлэгшэд советскэ дурадхалые буруушааха аргагүй гэжэ тоолобо. США-гэй түлөөлэгшэд энэ ушарта өөрынгөө «бага нүхэсэгшэдтэ» буулта хэхэ баатай болоо. Дүрбэн гүрэнэй зүблөө зарлаха тухай советскэ дурадхалай абтаhан ябадалаар, арадууд хадаа баруун гурбан гүрэнэй толгойлогшонорто бэшэ, харин «олониитын зүгhөө хэгдэhэн дабагдашагүй хашалтада» уялгатай юм гэhэн французска «Либерасьон» газетын ажаглалтань бүрин ойлгосотой байна.

«Европейскэ армиие» байгуулха тухай асуудалаар бермудска зүблөөндэ хабаадагшадай хоорондо ехэ зүрилдөөнүүд гараа. Энэ армиие байгуулгаар, США-гэй зонхилогшод германска милитаризмын hэргээгдэхэ ябадалые далдалха hанаатай байна. Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор Вашингтоной түлөөлэгшэд «дүрбэн гүрэнэй конференци зарлалгые гү, али тэрэнэй дүнгүүдые хүлеэнгүйгөөр,» «европейскэ армиие» байгуулха тухай договор ратификацилха гэжэ французска правительствода дурадхаба. Гэбэшье, французска парламент дотор энэ договорто эсэргүүсэhэн хүсэтэ оппозици тухай, мүн германска милитаризмые hэргээлгэдэ эсэргүү французска арадай олонхидой протестнүүд тухай Ланьель, Бидо гэгшэдэй hанангүй байха арганьгүй. Францида хэгдэhэн США-гэй хашалтые Черчилль дэмжэбэ.

Бермудска аралнууд дээрэ байлсаhан корреспондентнүүдэй олон тоото мэдээсэлнүүдhээ харахада, Индо-Хитад тухай асуудалааршье Францида хашалта хэгдэбэ. Английска хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, хэрбээ Индо-Хитадай байдалые эбэй ёhоор шиидхэхэ талаар ямар нэгэн хэмжээнүүдые французска правительствын абаа hаань, США «Франци тушаа өөрынгөө политикые дары дахин хаража үзэхэ ба тэрэниие ремилитаризованно Баруун Германиин үмэнэ гансаарынь үлөөхэ» гэжэ США-гэй түлөөлэгшэд мэдүүлбэ. Энээнтэй дашарамдуулан, английска «Дейли Экспресс» газетэ «тон урмагүй ба дорой муу шарайтайгаар тус конференциие французуудай орхиhыень гайхаhанай хэрэг байна гү» гэжэ ажаглана.

Дальневосточно проблемэнүүдые зүбшэн хэлсэхэдэ, гүрэнүүдэй хоорондо шанга зүрилдөөнүүд элирүүлэгдэбэ.

Тиимэhээ, баруун гурбан гүрэнэй бермудска сепаратна зүблөөнэй дүнгүүдые баруун европейскэ хэблэлэй дорой сэгнэлтэ ойлгосотой. Тус зүблөөн хадаа тэрээндэ хабаадагшадай хоорондохи зүрилдөөнүүдые зайлуулhаар угаа, тэдэниие улам хурсадхаа гэжэ эдэ дүнгүүд хэлэнэ. Һула гүрэнүүдые бүри хүсэтэй гүрэнүүдэй зүгhөө хашаха, баалаха аргаар, хамаата талануудай хэн хэнэй эрхые хүндэлэнгүйгөөр, уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые нэгэн талаар шиидхэжэ болохогүй юм гэжэ энэнь үшөө дахин гэршэлнэ.

ПАКИСТАНДА АМЕРИКАНСКА ИМПЕРИАЛИСТНУУДАЙ ЯБУУЛГАНУУД

Өөрынгөө стратегиин бодолдо американска зонхилогшо нюурнууд бүмбэрсэг дэлхэйн элдэб олон хубинуудта сэрэгэй олон плацдарм байгуулгые онсо удхашанартай гэжэ тоолоно. Гадаадын хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, США дэлхэйн 49 оронуудта өөрынгөө сэрэгэй авиационно базануудые байгуулаа. Мүнөө американска империалистнууд Пакистаниие өөрынгөө сэрэгэй түсэбүүдтэ хабаадуулхын, тиин дунда-восточно агрессивнэ блогто орохыень Иран ба арабска гүрэнүүдые бүри шангаар хашахын тула энэ орондо өөрынгөө ябуулгануудые шангадхаба.

НЬЮ-ЙОРКДО хэблэгдэдэг «Ньюсуик» гэжэ журнал Пакистаниие американска засагаархидай ямар схээр сэгнэдэг байhан тухай hая үгэ алдаhан байна. «Пакистан,— гэжэ тэрэ бэшэбэ,—Хайберска хүтэлэй нүгөө талада ород гүрэнэй дэргэдэ тон дүтэ байдаг юм... 13 дивизи болгогдон эмхидхэгдэhэн, 250 мянган хүнтэй пакистанска арми hомо хэрэгсэлээр дутагдалтай болобошье, эрхим арми гэжэ тоологдоно. Тэндэ угаа hайн хоёр аэропорт бии... Тэдэнэр хоюулаан реактивна самолёдуудые хүлеэн абажа шадаха байна. Эдэ аэродромууд англо-американска агаарай авиабазануудай мүнөөнэй сетние үргэдхэхэ арга олгохо байгаа».

Азиин оронуудаар ябажа байгаа США-гэй вице-президент Никсоной Пакистанай столицада hая ерэлгэнь анхарал хандуулна.

Никсоной ерэлгэ американо-пакистанска сэрэгэй союзые баталха гэhэн США-гэй hанаашалгатай холбоотой юм гэжэ пакистанска олониитэ тоолоно. Карачида вице-президентын ерэлгэ хадаа США-да удаан саг соо «айлшалан» байhан генерал-губернатор Гулям Мохаммедэй Пакистан бусажа ерэлгэтэй таарапдаба гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Никсон Пакистанай премьер-министр Мохаммед Алитай ба пакистанска армиин главнокомандалагша генерал Айюб-Хантай хөөрэлдэбэ гэжэ индийскэ хэблэл мэдээсэнэ. Тиихэдээ Никсон хадаа США «Пакистаниие хамгаалха» юм гэжэ мэдүүлhэн байна.

Пакистанска засагаархидтай Никсоной хэhэн хэлсээнүүдые шэнжэлэн, «Доон» газетэ иигэжэ тэмдэглэнэ: Пакистанай ба США-гэй хоорондо сэрэгэй хэлсээнэй баталагдаhанай гү, али баталагдахаар ойротоод байhанай мэдэрэлгэ мүн гээшэ гэжэ энэ мэдүүлгые олониитэ тайлбарилна.

Пакистанай ба США-гэй хоорондохи сэрэгэй хэлсээнүүд Зүүн Урда Азиин бүхы оронуудта хүнүүдэй hанаа зобоогоо. Дэлхэйн энэ районда агрессивнэ блок эмхидхэхые оролдожо байгаа американска империалистнуудай аашануудта эсэргүү зэбүүрхэлэй протестые эдэ оронуудай олониитэ мэдүүлнэ. «Пакистанай территори дээрэ өөрынгөө базануудые Америкын байгуулха гэhэн түсэб Индиин, мүн Пакистанай нэгэдэлдэ, эрхэ сүлөөдэ ехэ аюул болоно» гэжэ индийскэ «Дейли Таймс» газетэ мэдүүлнэ.

Агрессивнэ американска түсэбүүдые буруушааhан мэдүүлгэнүүд Пакистанда тэрэшэлэн улам шангаар соностожо байна. Элдэб олон үзэл бодолтой пакистанска олониитын олон тоото түлөөлэгшэд өөрынгөө орониие американска сэрэгэй плацдарм болголгодо эсэргүү тэмсэнэ. Джинын нэрэмжэтэ мусульманска арадай лигэ гэжэ партиин, «Азад Пакистан» партиин, Пакистанай эб найрамдал хамгаалха комитедэй, Синд провинциин профсоюзуудай комитедэй ба бусад организацинуудай түлөөлэгшэд хэблэлдэ бэшэг толилбо. Ямаршье союзуудта хабаадахагүй, энэ талаар ямаршье уялга даажа абахагүй, нейтралитедэй политика ябуулха ба уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулхын тула өөрынгөө нүлөө нэгэн доро хэрэглэхэ, эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанги байдалай түлөө тэмсэхэ мусульманска бусад оронуудтай эблэлдэхэ гэжэ тэдэнэр правительстве энэ бэшэг соогоо уряалба.

Н. ЗАХАРОВ.

Үбэлэй спортивна сезоной нээлгэдэ зорюулагдажа, «Динамо» стадионой каток дээрэ гүйлгын конькигаар мүрысөөн үнгэрэгшэ воскресенидэ болобо. Мүрысөөндэ «Динамо», ПВЗ-гэй «Локомотив», «Урожай», «Медик» болон бусад обществонууд хабаадалсаа. Мүрысөөндэ хабаадалсаhан эрэшүүлэй болон эхэнэрнүүдэй команданууд 500, 1500 метртэ урилдабад.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: РайОНО-гой спортивна обществын гэшүүн Валя Белых 1500 метрын урилдаанда гүйжэ ябана.

Л. Кочергинэй фото.

ШАТАР

Облпрофсоведэй кубок абахын түлөө

Облпрофсоведэй кубок абахын түлөө шатараар болоhон мүрысөөнүүдтэ 100-гаад гаран шатаршад хабаадалсаба. Эдэ мүрысөөнүүдтэ паровоз бүтээлгын заводой, газар тарялангай органуудай ба МТС-үүдэй, эхин ба дунда hургуулинуудай болон культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзна организацинуудай команданууд онсо шалгарhан байха юм. Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр культурын хүдэлмэрилэгшэдэй болон эхин ба дунда hургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй командануудай хоорондо финальна уулзалган болобо. Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй команда мастерай кандидат А. Сумкин, нэгэдэхи разрядай гуд Б. Цыденов, В. Сергеев, Санжиев ба хоёрдохи разрядай шатаршан Н. Бадмацыренова гэгшэдhээ бүридэhэн байба. Багшанарай командада педучилищин студент Б. Мункоев, математикын багша П. Павлов, пединститудай багшанар Р. Щербаков, К. Золтоев, студентка З. Дабаева гэгшэд оролсоо.

Бүхы партинууд hонирхолтой хурса тэмсэлтэйгээр наадагдаhан байна. Алдуу хэhэнэйнгээ hүүлээр уданшьегүй Щербаков Сергеевтэ шүүгдэбэ. Бирагүйгөөр наадая эхилhэн Бадмацыренова хэды эсэргүүсэхые оролдобошье, Дабаевада булигдаhанаа мэдэрбэ. Һайнаар наадаhан Золтоев Санжиевые шүүжэ, командадаа хоёрдохи очко үгэбэ. Сумкин Мункоев хоёрой хоорондо испанска парти наадагдаба. Тиин 36-дахи ябадалай hүүлээр Сумкин хүндэ байдалда орожо, ээлжээтэ ябадал хэхын тула 40 минута бодобо. Тиин удангүй бэрсээ алдаха болоходоо Сумкин шүүгдэhэнээ мэдэрбэ. Цыденов Павлов хоёр тэнсэбэ.

Иигэжэ багшанарай команда абажа болохо 5 очкоhоо $3^1/_2$ очкотойгоор культурын хүдэлмэрилэгшэдэй командые илаба. Илагша командада болон тэрээндэ хабаадагшадта призүүд ба облпрофсоведэй грамотанууд барюулагдаба.

А. Игумнов.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

ГЭРЭЛТЭ ЗАМУУД

(Түгэсхэл)

комитедэй дамжуулгын Улаан тугые 16 дахин абаа.

Сэгээн нюдэтэй, шара үhэтэй басаган Елена Присекару hургуулида сэбэрлэгшээр хүдэлдэг байгаа. Энэ басаган мүнөө мотовоз жолоодожо, тоннель руу бетон, тэрээн соохоо шорой зөөнэ.

Гидроцентраль барилсажа дүүргэхэдээ хайшаа ошохобта гэжэ Ребега Василе ба Елена Присекаруhаа асуугаабди.

Тиихэдэмнай Елена ехэ гайхашоод:

—Юун хайшаа?—гэжэ тэрэ огсомоор асууба.—Мотовозоо абаад, ондоо барилгада ошохоб!

Тэрээндэ хүдэлмэри юлдонгүй байжа болохо hэн гү? Иимэ бодол толгойдоншье оронгүй. Энэ басаган шэнэ гүрэнэй тогтоод байhан үедэ ажал хүдэлмэридэ ороо, тиимэhээ хүдэлмэригүйдэлгые мэдэхэшьегүй, хүдэлмэригүйдэжэ үзөөшьегүй байха юм.

Бетонщигуудай ажаллажа байhан талмай дээрэhээ харахада хадын ба ой модоной, голой, экскаваторнууд ба шорой тээhэн өөрөө буулгадаг автомашинануудай (самосвалнуудай) хүдэлхэ байhан үнэгы котлованай гоё hайхан панорама нээгдэнэ. Эдэ экскаваторнуудай нэгэндэ залуухан хүбүүн хүдэлнэ.

—Энэ хадаа ажалша залуушуулай Союзай гэшүүн, экскаваторщигуудай бригадир Берени Андрей гээшэ, — гэжэ гидроцентралиин байшангай барилгын участогай начальнигай орлогшо инженер Октавиан Гроза манда хэлээ.

Берени Андрейн хажууда тэрэнэй өөрынь hургаhан hурагшад хүдэлнэ. Тэдэнэр нормоёо халаан соогоо 350 кубометрээр үлүүлэн дүүргэнэ.

Октавиан Гроза Москвада В. В. Куйбышевай нэрэмжэтэ инженерно-барилгын институдай гидротехническэ факультет дүүргээ. Москваhаа бусажа ерэхэдэнь, Бухарестдэ үлөөд, проектнэ институдта хүдэлмэрилхыень дурадхаhан юм. Эхэнь тиигэжэ дурадхаhандань илангаяа ехээр баярлаа, хүбүүмни хажуудам ходо байха гэжэ hанашоо. Теэд Октавиан хадаа Биказ руу эльгээхые гуйба. Энэ шиидхэбэриинь эсэгэнь hайшааба.

—Би Трансильванида түрөө hэм, —гэжэ Гроза хөөрэнэ, — багаhаа хойшо хадын гол горхонуудта дурладаг байгааб. Румыниие электрификацилха тухай тунхаглагдаад байхада, гидростанцинуудай инженер-барилгашан болохо гэжэ эрид шиидэбэб. Советскэ Союз ошоходо, Усть-Каменогорско ГЭС-эй барилга дээрэ, Армениин Севанска ГЭС дээрэ практика гараhан байнаб. Хадын комплексно гидростанцинуудаар ябааб. Москва шадар колхозно бага гидростанциин барилгада хабаадалсааб. Московско ба Тбилисскэ гидроэнергопроектдэ ГЭС проектировалхэ талаар хэдэн hарын практика гарааб. Социализмын орон намайе, мүн тэрэшэлэн румынска хэдэн олон эдир хүбүүд, басагадые алишье тээшээ тэгшэ, гүн гүнзэгы эрдэм мэдэрэлдэ hургаа.

...Халаан дүүрээ. Улаан туг доро хүбүүд, басагад жагсаад, дуулалдаhаар амархаяа ошоно. Үдэшэлэн В. Маяковскидо зорюулагдаhан вечертэ клуб ошообди. Һаяхан хайгдажа хэгдэhэн сценэ дээрэ залуу барилгашан гараад, Маяковскиин шүлэгүүдые хэлэжэ байба. Поэт-трибунын дүлэтэ үгэнүүд hаруул ерээдүй тээшэ, коммунизм тээшэ уряална.

Гол дээрэхи ба Биказ хабшал соохи үй түмэн галнууд hүлэбхеэр гэрэлтэжэ байhан одо мүшэд доро бүри хурса гэрэлтэйгээр ялалзан миралзана. Ажалай хүгжэм замхагайгаар нэрнэ, шэнэ ажабайдал бүрьнэ. Энэ ажабайдал соо Румыниин эдир хүбүүд, басагад булад шэнгээр хатуужана.

П. МЕЛЬНИКОВ.

Биказ, Румыни.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-81, культуры и быта, промышленности—4-52, мест информации и писем—11.05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00702. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.